

Saraxaraline

Nabi Musa Alaa Falan Naxan Sebε

Tawureta Musa yire saxanden ni i ra. Ala a falama Kitabun yireni ito kui, Isirayila kaane yulubi xafarin sətəma kii naxan yi saraxane xən.

Kitabun yireni ito fala tide singeni, Ala nan Musa xilima Naralan Bubun kui yire sariɲanxini alogo a xa falan ti a xa. Kitabun yireni ito birin, Ala sariyane nan falama Musa xa lan Isirayila kaane ma, a yi e tuli sa, a naxa, “Naxan na e suxu, na kanna nii rakisın sətəma nən e xən.” (Saraxaraline 18.5) A yisoxina, Ala a yəbama Isirayila kaane xa e lan e xa fe ɲaxın naxanye ba e tagi alogo e nun Ala yi lan. A a yəba e xa, e lan e xa naxan liga alogo e yire sariɲanxin xa findi e nun Ala naralanden na. Nayi, naxanye saraxan bama, fə ne xa a liga nən alo sariyana a falaxi kii naxan yi. Saraxaraline lan e xa binya, e yi e yεε suxu binyeni. Yamanan muxune birin lan e yi fati bəndən fe xəsixine matanga e nun yulubi feene.

Ala sariɲanxina, xanuntenyana Ala, na wama a yamaan xa lu a sariɲanni alogo xanuntenyaan xa lu en fan yi. Nanara, a habadan sariyan soxi Isirayila kaane yii, naxan makənənxi Marigi Yesu xən, a naxa, “I adamadi boden xanu alo i yεtəna.” (Saraxaraline 19.18, na mən sebεxi Matiyu 22.39 kui).

Ala bata saraxan naxanye birin yəba Kitabun yireni ito kui, ne en malima nən, en yi a famu Marigi Yesu nəε muxune yulubin xafarε kii naxan yi. Ala a fala nən Nabi Musa xa Kitabun yireni

ito kui, a naxa, “N tan bata wunla findi n solona seen na ε niine xa, naxan sama saraxa ganden ma. Amasətɔ wunla nan n solonama bayo niina a yi.” (Saraxaraline 17.11-12) Na nan findixi Marigi Yesu fan faxa feen na. A tinxi faxan ma nɛn alogo a wunla xa findi Ala solona seen na yamaan xa. Naxan na yulubin liga, na bata findi muxu halagi daxin na Ala yεε ra yi, na lan a xa a niin fi na yulubina fe ra. Na nan a ligaxi, muxune e yiin sama suben xunna ma, e nεma a bε saraxan na. Na bunna nεεn fa fala, “Naxan yi lan nun a xa liga n tan yulubi kanna ra, na xa liga subeni ito ra.” Marigi Yesu findixi na saraxa kamalixin nan na yamaan xa. Naxan yi lan nun a xa liga adamadi yulubi kanne ra, na liga Yesu nan na naxan mi yulubi ligaxi.

Saraxan naxanye fe sɛbɛxi Kitabun yireni ito kui, ne keden kedenna birin findixi Marigi Yesu a fena nde misaala nan na. En nɔε Marigi Yesu a dunuɲa yi gidin bunna kolonɲε nɛn en na saraxani itoe bunne fεsεfεsε.

Sariyane nun Saraxane

¹ Alatala yi Musa xili Naralan Bubuni, a yi a fala a xa ² a a xa falani ito rali Isirayila kaane ma, a naxa,

“Xa ε tan nde fama saraxan na Alatala xa, a xa findi ɲingen na hanma yεxεεna hanma siina.”

³ “Xa a ɲingen nan bama saraxa gan daxin na, a xa turaan nan ba fε mi naxan na. Na kanna xa fa a ra Naralan Bubun so dεεn na alogo Alatala xa a rasuxu. ⁴ A xa a yiin sa saraxa ɲingen xunna ma. Ala a rasuxuma nɛn, a findi a solona seen na na

kanna xa. ⁵ A xa tura bulanna kɔɛ raxaba Alatala yɛtagi. Saraxaraline xa fa a wunla ra, Harunaa diine. Ne yi a so saraxa ganden dɛxɔnne ma Naralan Bubun so dɛɛn na. ⁶ Na kanna xa ɲingen budo, a yi a yisɛgɛ dungi dungi na. ⁷ Saraxarali Harunaa diine xa tɛɛn sa saraxa ganden fari, e yegen sa tɛɛn na. ⁸ Saraxaraline, Harunaa diine, ne xa a dungere nun a xunna nun a turene sa yegene fari tɛɛni saraxa ganden fari. ⁹ Na kanna xa ɲingen kui seene nun a sanne yixa, saraxaraliin yi e birin sa tɛɛni saraxa ganden fari. Saraxa gan daxin na a ra naxan nalima tɛɛn na. A xirin nafan Alatala ma.”

¹⁰ “Xa na kanna saraxan findixi yɛxɛɛn nan na hanma siina, a xa kontonna ba fɛ mi naxan na hanma kɔtɔna. ¹¹ A xa a kɔɛ raxaba saraxa ganden kɔmɛn fɔxɔni Alatala yɛtagi. Saraxaraline, Harunaa diine, ne xa a wunla so saraxa ganden dɛxɔnne ma. ¹² Na kanna xa a yisɛgɛ a dungi dungi na. Saraxaraliin xa a dungere nun a xunna nun a turene sa yegene fari tɛɛni, saraxa ganden fari. ¹³ Na kanna xa a kui seene nun a sanne maxa, saraxaraliin yi a birin xali, a e sa tɛɛni saraxa ganden fari. Saraxa gan daxin na a ra naxan nalima tɛɛn na. A xirin nafan Alatala ma.”

¹⁴ “Xa na kanna saraxan findixi xɔliin nan na naxan bama saraxa gan daxin na Alatala xa, a xa ganban nan ba hanma kolokonde diina. ¹⁵ Saraxaraliin xa xɔliin xali saraxa ganden fari, a xa a xunna bolonɲɛ a ra, a yi a sa tɛɛni saraxa ganden fari. A yi a wunla rabɔxɔn saraxa ganden dɛxɔnna ma. ¹⁶ A xa a xɔsɔn ba e nun a yi seene, a yi e woli saraxa ganden dɛxɔn, sogeteden binni,

xube bəxəndeni. ¹⁷ A xa a yibə a gabutəne tagi, hali a mi e ba e bode ra. Saraxaraliin yi a sa yegene fari tēni saraxa ganden fari. Saraxa gan daxin na a ra naxan nalima tēn na. A xirin nafan Alatala ma.”

2

Bogise fi daxine Ala ma

¹ “Xa muxuna nde waxi bogise saraxan fi feni Alatala ma, a xa fa murutu fuɲin nan na. A yi turen sa a yi, a wusulanna sa a fari. ² A xa a xali saraxaraline fəma, Harunaa diine. A yi a yiin yε keden tongo murutu fuɲini, turen saxi naxan yi e nun wusulanna birin. Saraxaraliin xa na sa tēni saraxa ganden fari ɲəxə lu seen na Ala xən. Bogise saraxan nan na ra naxan nalima tēn na. A xirin nafan Alatala ma. ³ Haruna nun a diine nan gbee bogise saraxan dənxeɲ na. A sariɲan han! Amasətə a baxi saraxane nan na naxanye ralixi tēn na Alatala ma.”

⁴ “Xa bogise saraxan na a ra naxan ganxi buru gandeni, a xa findi murutu fuɲi faɲin nan na, a rafala buru xunne ra naxanye bənbəxi turen na hanma buru yiɛɲɛɲxine turen saxi naxanye ma. Buru rate seen* nama sa ne yi.”

⁵ “Xa bogise saraxan na a ra naxan ganxi tunde dutunna ma, a lan a xa findi murutu fuɲi faɲin nan na naxan bənbəxi turen na. Buru rate seen nama sa a yi. ⁶ I xa a yibolon, i turen sa a yi. Bogise saraxan na a ra.”

* **2:4:** burun nate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

⁷ “Xa i ya bogise saraxan gilinxin na a ra, a xa findi murutu fuḡi faḡin nan na naxan bɔnbɔxi turen na.”

⁸ “Bogise saraxan naxan nafalaxi na seene ra, i xa fa na ra Alatala fɛma, i yi a so saraxaraliin yii, a yi a xali saraxa ganden dɛxɔn. ⁹ A nde bama bogise saraxan na nɛn ɲɔxɔ lu seen na Ala xɔn, a na sa tɛɛni saraxa ganden fari. Saraxan na a ra naxan nalima tɛɛn na. A xirin nafan Alatala ma. ¹⁰ Haruna nun a diine nan gbee bogise saraxan dɔnxɛn na. A sariḡan han! Amasɔtɔ a baxi saraxane nan na naxanye ralixi tɛɛn na Alatala ma.”

¹¹ “Ɛ bogise saraxan naxanye fima Alatala ma, ne sese nama rafala buru rate seen na. Ɛ nama sese gan buru rate seen na hanma kumin naxan yi xa bogise saraxan na a ra naxan nalima tɛɛn na Alatala ma. ¹² Ɛ nɔɛ ne fiyɛ nɛn Alatala ma alo bɔxɔn bogise singene saraxana, koni ɛ nama ne gan saraxa ganden fari alo bogise saraxan naxan xiri rafan Ala ma. ¹³ I xa fɔxɔn sa i ya bogise saraxane birin yi. I nama ɲinan a sa feen na, amasɔtɔ fɔxɔn findixi Alaa Layirin taxamasenna nan na. A xa sa bogise saraxane birin yi.”

¹⁴ “Xa i fa i ya bɔxɔn bogise singene ra Alatala xa bogise saraxan na, i xa se xɔri kɛndɛne nan fi a ma naxanye dinxi, e ganxi. ¹⁵ I xa turen nun wusulanna sa a fari. Bogise saraxan na a ra. ¹⁶ Saraxaraliin xa nde ba se xɔri dinxine nun turen na, a a sa tɛɛni ɲɔxɔ lu seen na Ala xɔn e nun wusulanna birin. Saraxan na a ra naxan nalima Alatala ma tɛɛn na.”

Bɔɔɛ xunbeli saraxane

¹ “Xa muxuna nde a ɔɔɔɔɔɔ bama bɔɔɔɔ xunbeli saraxan na, a xɛmɛna hanma a gilɛna, a xa fa ɔɔɔɔɔɔ na Alatala yɛtagi fɛ mi naxan na. ² A xa a yiin sa ɔɔɔɔɔɔ xunna ma, a yi a kɔɛ raxaba Naralan Bubun so dɛɛn na. Saraxaraline, Harunaa diine xa a wunla so saraxa ganden dɛxɔɔɔɔ birin ma. ³ A xa a subeni itoe ba a ra, a ne rali Alatala ma tɛɛn na: turen naxanye buru subene ma, e nun naxanye singanxi e ra, ⁴ a gbingi ra xɛɛ firinne, e nun turen naxanye e ma a gbingini, farafaran naxan bɔɔɔɔɔɔ ma naxan nun gbingi ra xɛɛne bama. ⁵ Harunaa diine xa ne sa tɛɛni saraxa ganden fari, e nun saraxa gan daxin naxanye yegene fari tɛɛni. Saraxan nan na ra naxan nalima tɛɛn na. A xirin nafan Alatala ma.”

⁶ “Xa a xuruse xunxurin nan bama bɔɔɔɔ xunbeli saraxan na Alatala xa, a xa a xɛmɛn hanma a gilɛn ba fɛ mi naxan na. ⁷ Xa a yɛxɛɛn ba, a xa a xali Alatala yɛtagi. ⁸ A xa a yiin sa xuruseen xunna ma a yi a kɔɛ raxaba Naralan Bubun so dɛɛn na. Harunaa diine xa a wunla so saraxa ganden dɛxɔɔɔɔ birin ma. ⁹ A xa a subeni itoe tongo bɔɔɔɔ xunbeli saraxan na, a ne rali Alatala ma tɛɛn na: a turena, a xunla nun a turene birin, naxan baxi a gbingi xɔɔɔna ma, a turen naxanye birin a buru subene ma e nun naxanye singanxi e ra, ¹⁰ a gbingi ra xɛɛ firinne, e nun turen naxanye e ma a gbingini, farafaran naxan bɔɔɔɔɔɔ ma naxan bama e nun gbingi ra xɛɛne. ¹¹ Saraxaraliin ne sama nɛn tɛɛni saraxa ganden fari. Donseen nan na ra naxan nalixi Alatala ma tɛɛn na.”

¹² “Xa a siin nan bama, a xa a xali Alatala yɛtagi.

¹³ A xa a yiin sa xuruseen xunna ma a yi a kœ raxaba Naralan Bubun yetagi. Harunaa diine xa a wunla so saraxa ganden dεxɔnne ma. ¹⁴ A xa a subeni itoe tongo, a ne rali Alatala ma tεen na: a turen birin naxanye a buru subene ma e nun naxanye singanxi e ra, ¹⁵ a gbingi ra xεε firinne, e nun turen naxanye e ma a gbingini, farafaran naxan bɔɲen ma naxan bama e nun gbingi ra xεlene. ¹⁶ Saraxaraliin xa ne birin sa tεeni saraxa ganden fari. Donseen na a ra naxan nalima tεen na. A xirin nafan Alatala ma. Alatala nan gbee a turen birin na.”

¹⁷ “Habadan sariyan na a ra waxati famatɔne birin yi, ε na dɔxɔ dεdε yi: E nama suben turen don, ε nama suben wunla don.”

4

Yulubi xafari saraxana

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Naxan na tantan a yulubin liga, a Alatalaa yamarina nde kala, a xa ito liga: ³ Xa saraxaraliin nan yulubin ligaxi naxan masusanxi turen na a findi saraxarali kuntigin na, a yamaan findi yulubi tongon na, a xa fa tura bulanna ra fe mi naxan na, a na ba a yulubi xafari saraxan na Alatala xa. ⁴ A xa turaan xali Naralan Bubun dεen na Alatala yetagi. A xa a yiin sa turaan xunna fari, a yi turaan kœ raxaba Alatala yetagi. ⁵ A yi a wunla nde tongo, a a xali Naralan Bubun kui. ⁶ A xa a yii sonla sin wunli, a a xuya Alatala yetagi dɔxɔna ma solofere yire sarijanxin ye masansan dugin yetagi. ⁷ Saraxaraliin xa wunla nde sa wusulan ganden tongonna fenne ma, naxan Alatala yetagi

Naralan Bubun kui alogo na wunla xa rali Ala ma. A xa turaan wuli d̄n̄x̄en nab̄x̄on saraxa gan daxin baden san bunna d̄x̄on ma Naralan Bubun d̄en̄ fema. ⁸ A xa turani ito turen birin ba, turen naxanye a buru subene ma hanma naxanye singanxi e ra, ⁹ a gbingi ra x̄el̄ε firinne nun turen naxanye e ma a gbingini, farafaran naxan b̄ɔ̄ɔ̄en ma naxan bama e nun gbingi ra x̄el̄ene. ¹⁰ A turen bama n̄en alo turen naxanye bama b̄ɔ̄ɔ̄e xunbeli saraxana turani. Saraxaraliin xa e sa t̄en̄i saraxa ganden fari. ¹¹ Koni turaan kidin nun a suben nun a xunna nun a sanne nun a kui seene nun a gbiine, ¹² e nun a gbindin d̄n̄x̄en birin, a xa ne xali yamaan daaxaden fari ma xube b̄x̄on̄deni d̄en̄axan sarijan. A yi e sa yegene fari t̄en̄i, a e gan xube malanxin fari.”

¹³ “Xa Isirayila yamaan birin nan Alatalaa yamarina nde kala tantanni, e mi a kolon, e bata findi yulubi tongone ra na yi. ¹⁴ E na a kolon a e bata yulubin liga, yamaan xa fa tura bulanna ra, e na ba yulubi xafari saraxan na. E na xalima n̄en Naralan Bubun ȳetagi. ¹⁵ Yamaan fonne xa e yiine sa turaan xunna ma Alatala ȳetagi, e turaan k̄œ raxaba. ¹⁶ Saraxarali gbeen xa a wunla nde xali Naralan Bubun kui. ¹⁷ A xa a yii sonla sin wunli a a xuya Alatala ȳetagi d̄x̄ɔ̄ɔ̄a ma solofere yire sarijanxin ȳe masansan dugin ȳetagi. ¹⁸ Saraxaraliin xa a wunla nde sa saraxa ganden tongonna fenne ma, naxan Alatala ȳetagi Naralan Bubun kui. A xa a wuli d̄n̄x̄en nab̄x̄on saraxa gan daxi baden d̄x̄on ma Naralan Bubun d̄en̄ fema. ¹⁹ A xa a turene birin ba, a a sa t̄en̄i saraxa ganden fari. ²⁰ A xa na turaan liga alo turaan naxan ba a ȳet̄en̄ yulubi xafari saraxan na.

Saraxaraliin xa Ala solona e xa na kiini, Ala yi e mafelu. ²¹ A xa turaan xali yamaan daaxaden fari ma, a yi a sa tɛɛni alo a tura singen liga kii naxan yi. Yamaan yulubi xafari saraxan na ra.”

²² “Mangan na yulubin liga tantanni, a Alatalaa yamarin kala, a Ala. A bata findi yulubi tongon na. ²³ A na a kolon a a bata yulubin liga, a xa fa kɔtɔn na saraxan na, fɛ mi naxan na. ²⁴ A xa a yiin sa kɔtɔn xunna ma, a yi a kɔɛ raxaba, saraxa gan daxine kɔɛ raxaban dɛnaxan yi Alatala yɛtagi. Yulubi xafari saraxan na a ra. ²⁵ Saraxaraliin xa a yii sonla sin na wunli, a yi nde sa saraxa gan daxi baden tongonna fenne ma, a yi wuli dɔnxɛn nabɔxɔn saraxa ganden dɛxɔn ma. ²⁶ A xa a turen birin sa tɛɛni saraxa ganden fari, alo bɔɲɛ xunbeli saraxan turen liga kiinde. Saraxaraliin xa Ala solona mangan yulubina fe ra na kiini, Ala yi a mafelu.”

²⁷ “Xa muxuna nde tantan yamaan yɛ, a yulubin liga, a Alatalaa yamarina nde kala, a bata findi yulubi tongon na. ²⁸ A na a kolon a a bata yulubin liga, a xa fa sii gilɛn na saraxan na fɛ mi naxan na a yulubina fe ra. ²⁹ A xa a yiin sa siin xunna fari naxan bama yulubi xafari saraxan na. A xa a kɔɛ raxaba saraxa gan daxine bama dɛnaxan yi. ³⁰ Saraxaraliin xa na wunla nde tongo a yii sonla ra, a yi a sa saraxa gan daxi baden tongonna fenne ma, a yi wuli dɔnxɛn nabɔxɔn saraxa ganden dɛxɔn. ³¹ A xa a turene birin ba, alo bɔɲɛ xunbeli saraxan turen ba kii naxan yi. A yi a sa tɛɛni saraxa ganden fari, a xirin yi rafan Alatala ma. Saraxaraliin xa Ala solona na kiini, Ala yi na kannafelu.”

32 “Xa a fa yεxεε diin nan na a yulubi xafari saraxan na, a lan a xa a gilεen nan ba, fe mi naxan na. 33 A xa a yiin sa a xunna fari. A xa a kεε raxaba yulubi xafari saraxan na saraxa gan daxine kεε raxaban denaxan yi. 34 Saraxaraliin xa a wunla nde tongo a yii sonla ra, a yi a sa saraxa gan daxin baden tongonna fenne ma, a yi wuli dɔnxεn nabɔxɔn saraxa ganden dεxɔn ma. 35 A xa a turene birin ba, alo yεxεεn naxan ba bɔɔε xunbeli saraxan na. Saraxaraliin yi a sa saraxan bonne fari naxanye ralima Alatala ma tεeni saraxa ganden fari. Saraxaraliin xa Ala solona na kiini na kanna xa a yulubi ligaxine fe ra, Ala yi a mafelu.”

5

Yulubin misaale

1 “Xa yamaan xilixi sereya badeni e yi e rakɔlɔ, xa muxuna nde feen naxan toxi hanma a a kolon, xa a mi sereyaan ba na ma, a bata yulubin liga. A na haken goronna tongoma nen. 2 Xa muxuna nde a din se haramuxina nde ra, xa a findi sube haramuxi faxaxin na, hanma xuruse haramuxina nde, hanma bubuse haramuxina nde, hali a mi a kolon, a fan mi fa sariɲanxi, a bata yulubin tongo. 3 Xa muxuna nde a din se xɔsixina nde ra naxan fataxi adamadiine ra, hali a mi yi a kolon, a na a kolon, a bata findi yulubi tongon na. 4 Xa muxuna nde mi a miri, a a kɔlɔ wulen fari, fa fala a fena nde rabama nen. Xa a mi a raba, a bata findi yulubi tongon na.”

5 “Naxan na findi yulubi tongon na na feene yi, na xa a ti a yulubi ligaxin na. 6 Na xanbi ra, a xa fa yεxεε gilεn na hanma sii gilεna, a a ba saraxan

na Alatala xa a yanginna ra. Nayi, saraxaraliin xa Ala solona a yulubina fe ra.”

⁷ “Xa fεε mi a xa a xuruseen sɔtɔ, a xa fa ganba firin hanma kolokonde firin na, a ne ba saraxan na a yanginna ra Alatala xa, keden yulubi xafarin na, keden saraxa gan daxin na. ⁸ A xa e xali saraxaraliin fema. A xa yulubi xafari saraxan nan singe ba. A xa a kɔεεn gira, koni a nama a xunna bolonje a ra. ⁹ A xa a wunla nde xuya saraxa ganden dεxɔnna ma, a wuli dɔnxɛn nabɔxɔn saraxa ganden dεxɔn. Yulubi xafari saraxan na a ra. ¹⁰ A xa xɔliin boden ba saraxa gan daxin na alo sariyana a falaxi kii naxan yi, a yi Ala solona na kanna yulubina fe ra. Ala a mafeluma nɛn.”

¹¹ “Xa fεε mi a xa a ganba firin hanma kolokonde firin sɔtɔ, a nɔε fε murutu fupin kilo naanin na nɛn yulubi xafari saraxan na. Koni a nama turen hanma wusulanna sa a yi, bayo yulubi xafari saraxan na a ra. ¹² A xa a xali saraxaraliin fema, na yi a yiin yε keden ba a ra jɔxɔ lu seen na Ala xɔn, a yi a sa saraxane fari naxanye ralima Alatala ma tɛɛni saraxa ganden fari. Yulubi xafari saraxan na a ra. ¹³ Saraxaraliin xa Ala solona na kiini na kanna yulubi ligaxine fe ra, Ala yi a mafelu. Saraxaraliin nan gbee saraxan dɔnxɛn na alo a ligan bogise saraxan na kii naxan yi.”

Yangin saraxana

¹⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁵ “Xa muxuna nde tinxintareyaan liga, a yulubin liga tantanni a mi Alatala gbee se saripanxine fi a ma. A xa fa kontonna ra e nun naxan yɛlan a yanginna ra

Alatala xa, fε mi naxan na, naxan saren lanxi kala tixin ma, fata yire sariɲanxin gbeti liga seen na. Yangin saraxan nan na ra. ¹⁶ A mi se sariɲanxin naxan fixi, a xa a ɲɔxɔn fi, a yi a saren yaganna dɔxɔɲa ma firin sa a fari, a yi a birin so saraxaraliin yii. Saraxaralina Ala solonama nɛn na kanna xa kontonna ra, a naxan bama yangin saraxan na, Ala yi a mafelu.”

¹⁷ “Xa muxuna nde yulubin liga, a Alatalaa yamarina nde kala, hali a mi a kolon, a bata findi yulubi tongon na. A a hakɛn goronna tongoma nɛn. ¹⁸ A xa fa kontonna ra saraxaraliin fεma fε mi naxan na yangin saraxan na. A saren xa lan a kala tixin saren ma fata sariyan na saraxaraliin miriyani. Nayi, saraxaralina Ala solonama nɛn a tantanna fe ra, Ala yi a mafelu. ¹⁹ Yangin saraxan na a ra, bayo na kanna findixi yulubi tongon nan na Alatala mabinni.”

Sariyana lan yangin saraxan ma

²⁰ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²¹ “Xa muxuna nde yulubin liga, a yi tinxintareyaan liga Alatala ra, a wulen fala a boden xa a yii sena nde a fe ra, naxan taxuxi a ra hanma a a muɲa, hanma a a kansun, ²² hanma a a dε yixalan sena nde a fe ra naxan lɔxi ayi, a yi a to, hanma a a kɔlɔ wuleni, hanma a yulubina nde liga alo adaman dari fena, ²³ a na na sifan liga, a bata findi yulubi tongon na. A xa na se muɲaxin naxεtε, hanma a naxan kansunxi, hanma naxan yi taxuxi a ra, hanma a seen naxan toxi naxan yi lɔxi ayi, ²⁴ hanma a wulen falaxi seen naxan ma fe ra. A xa na ɲɔxɔn fi, a yi yaganna dɔxɔɲa ma firin sa a fari, a yi a so

a kanna yii na ɓɔxɔn yɛɛni a na yangin saraxan ba ɓɔxɔn naxan yi. ²⁵ A xa fa kontonna ra saraxaraliin fɛma fɛ mi naxan na yangin saraxan na Alatala xa. Na kontonna saren nun kala tixin saren xa lan. ²⁶ Saraxaralina Alatala solonama nɛn, a yi a mafelu na feen na, naxan a findixi yulubi tongon na.”

6

Sariyan saraxa gan daxine fe yi

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa yamarini ito fi Haruna nun a diine ma, a naxa, “Sariyan ni i ra saraxa gan daxine fe ra. Saraxa gan daxin xa lu ganɓɛ saraxa ganden fari kɔɛɛn birin na han xɔtɔnni. Tɛɛn nama tu saraxa ganden fari. ³ Na xanbi ra, saraxaraliin xa a maxidi taa dugi gubani e nun a taa dugi bunbirana, a saraxan xuben ba saraxa ganden fari tɛɛn naxanye ganxi, a yi e sa saraxa ganden dɛxɔn. ⁴ Na xanbi ra, a a dugine masara, a xuben xali yamaan daaxaden fari ma yirena nde yi naxan sariɗan. ⁵ Tɛɛn naxan dɛgɛma saraxa ganden fari, na nama tu. Xɔtɔn yo xɔtɔn, saraxaraliin xa yegene fari sa, a yi saraxa gan daxini tɔn tɛɛni, a bɔɓɛ xunbeli saraxane turen sa a fari. ⁶ Tɛɛn xa lu dɛgɛ saraxa ganden fari waxatin birin. A nama tu.”

Sariyan bogise saraxane fe yi

⁷ “Sariyan ni i ra bogise saraxana fe ra: Harunaa diine xa fa a ra Alatala yɛtagi, saraxa ganden yɛtagi. ⁸ Saraxaraliin xa murutu fuɗin nun turen yiin yɛɓayi keden tongo, e nun wusulanna birin naxan saxi bogise saraxan fari. A yi na sa tɛɛni

ɲɔxɔ lu seen na Ala xɔn saraxa ganden fari, a xirin yi rafan Alatala ma. ⁹ Haruna nun a diine xa na bogise saraxan dɔnxɛn don. E xa a don yirena nde yi naxan sarijan Naralan Bubun sansanna kui. Buru rate se* nama sa a yi. ¹⁰ A mi ganma buru rate seen na. N na nan soxi e yii e gbeen na fata ne saraxane ra naxanye ralima n ma tɛɛn na. A sarijan han! A sarijan alo yulubi xafari saraxan nun yangin saraxan sarijan kii naxan yi. ¹¹ Haruna bɔnsɔnna xɛmɛne birin daxa e xa a don. E gbeen na a ra fata saraxane ra naxanye ralima Alatala ma tɛɛn na waxati famatɔne birin yi. Naxan yo nɛma a yiin dinjɛ a ra fɔ a xa sarijan.”

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹³ “Haruna nun a diine na masusan lɔxɔn naxan yi e yi findi saraxaraline ra, e xa murutu fuɲin kilo saxan ba bogise saraxan na Alatala xa, a tagina xɔtɔnni, a tagiin bonna ɲinbanna ra. ¹⁴ Murutu fuɲin lan a bɔnbɔ turen na, na yi gan tunde dutunna ma. Na xanbi ra, na burudin xa yigira dungi dungi na, a rali bogise saraxan na naxan xiri rafan Alatala ma. ¹⁵ Haruna bɔnsɔnna naxan findima saraxarali kuntigin na, na xa saraxani ito ba. Habadan sariyan na a ra Alatala yetagi, a ganma nɛn fefe! ¹⁶ Saraxaraliin na fa bogise saraxan naxan na, a ganma nɛn fefe, a nama don.”

Yulubi xafari saraxan sariyana

¹⁷ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁸ a a xa a fala Haruna nun a diine xa, a naxa, “Sariyan ni i ra yulubi xafari saraxana fe ra. Yulubi xafari saraxan

* **6:9:** burun nate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

xa faxa Alatala yetagi saraxa gan daxin kɔɛ raxaban denaxan yi. A sariɗan han! ¹⁹ Saraxaraliin naxan a ralima, na nan a donma. A xa a don Naralan Bubun sansanna kui yirena nde yi naxan sariɗan. ²⁰ Naxan yo neɓa a yiin diɗɗe a suben na fo a xa sariɗan nen. Xa a wunla xuya dugina nde ma, i xa na dugin xa yire sariɗanxina nde yi. ²¹ A na jin feɗen naxan kui, i xa na kala. Koni xa a jin sula goronna nan kui, a xa maxa, a malinsaxun. ²² Xemen naxanye saraxaralina denbayani, ne nan daxa, e a don. A sariɗan han! ²³ Koni yulubi xafari saraxan naxan wunla bata xali Naralan Bubun yire sariɗanxin kui Ala solona seen na, na nama don. Na xa sa tɛɛni.”

7

Yangin saraxan sariyana

¹ “Sariyan ni i ra yangin saraxana fe ra. A sariɗan han! ² Yangin saraxan xa faxa saraxa gan daxin kɔɛ raxaban denaxan yi. A wunla yi so saraxa ganden dexonne birin ma. ³ A turen birin xa ba saraxan na, a xuli turen nun a turen naxanye a buru subene ma, ⁴ a gbingi ra xeɛ firinne nun turen naxanye e ma a gbingini, farafaran naxan boɗen ma naxan bama e nun gbingi ra xeɛne. ⁵ Saraxaraliin xa ne rali Alatala ma tɛɛni saraxa ganden fari. Yangin saraxan na a ra. ⁶ Xemen naxanye saraxaralina denbayani, ne nan daxa, e a don, koni fo a xa don yire sariɗanxina nde yi, bayo a sariɗan han! ⁷ Yangin saraxan nun yulubi xafari saraxan lanxi sariya kedenni ito nan ma: saraxaraliin naxan Ala solonama, a tan nan gbee suben na.”

8 “Saraxaraliin naxan saraxa gan daxin bama muxuna nde xa, a tan nan gbee na kidin na.”

9 “Bogise saraxan naxan birin ganxi buru gandeni, naxan nafalaxi tunde dutunna ma hanma naxan gilinxi, saraxaraliin nan gbee ne ra, naxan saraxan nalixi. ¹⁰ Bogise saraxan birin naxan basanxi turen na hanma a xarena, Haruna bɔnsɔnne birin nan gbee ne ra.”

Bɔɲɛ xunbeli saraxan sariyana

¹¹ “Sariyan ni i ra bɔɲɛ xunbeli saraxana fe ra naxan bama Alatala xa. ¹² Xa muxuna nde xuruseen bama barika bira seen na, a xa a ba e nun buru xunne buru rate se mi naxanye yi naxanye bɔnbɔxi turen na e nun burudine turen saxi naxanye ma buru rate se mi naxanye yi, e nun buru yilɛnɛnxin naxanye rafalaxi murutu fujin fajin na naxanye bɔnbɔxi turen na. ¹³ Buru rate seen buru xunna naxanye yi, na ndee xa sa bɔɲɛ xunbeli saraxan fari naxan bama barika bira seen na. ¹⁴ A xa nde ba ne keden kedenna ra, a na fi Alatala ma. Na findima saraxaraliin nan gbee ra naxan bɔɲɛ xunbeli saraxan wunla xuyaxi. ¹⁵ Bɔɲɛ xunbeli saraxan naxan bama barika bira seen na, na suben xa don a ba lɔxɔn nin. Na sese nama ramara han xɔtɔnni.”

¹⁶ “Koni, xa muxuna nde bɔɲɛ xunbeli saraxan bama alogo a xa a de xuiin nakamali hanma a a ba ɲɛnige ma saraxan na, saraxa suben xa don a ba lɔxɔn nin, koni naxan na lu, a nɔɛ na donɲɛ nɛn na xɔtɔn bode. ¹⁷ Saraxan suben dɔnxɛn naxan na lu a xii saxandeni na xa sa tɛɛni. ¹⁸ Xa muxuna nde susu a bɔɲɛ xunbeli saraxan suben don a xii saxande lɔxɔni, saraxan mi rasuxuma. Ala mi a

yatema sese ra, a ba muxun xa bayo a haramuxi. Naxan na a don, a na haken goronna tongoma nen. ¹⁹ Suben naxan na din se haramuxin na, na nama don, a xa sa teeni. Muxun naxan sarijan, na kannan daxa a saraxa suben don, ²⁰ koni naxan mi sarijanxi, a yi boje xunbeli saraxa subena nde don Alatala gbeen naxan na, na kedima nen a yamani. ²¹ Naxan na a din se haramuxina nde ra, fata adaman na hanma sube haramuxina, hanma xosi se haramuxina nde, a yi boje xunbeli saraxa suben don Alatala gbeen naxan na, na kannan kedima nen a yamani.”

²² Alatala yi a fala Musa xa, ²³ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “E nama jingen turen don, hanma yexena, hanma siina. ²⁴ I na suben to, a faxaxi hanma burunna subene a yiboxi, ne turen na rawale nen se gbete ra, koni i nama a don. ²⁵ Naxan na na sube sifane turen don naxanye na raliye Alatala ma teen na, na kedima nen a yamani. ²⁶ E nama xaliin wunla don hanma suben wunla, e nema dxi dede yi. ²⁷ Naxan na wunla nde don, na kedima nen a yamani.”

²⁸ Alatala yi a fala Musa xa, ²⁹ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Naxan na boje xunbeli saraxan ba, a xa fa a faxo kedenna ra, a na ba saraxan na Alatala xa. ³⁰ A yeteen xa fa na kiseen na naxan nalima Alatala ma teen na. A xa fa suben turen nun a kanken na. A xa a kanken yita Alatala ra alo se ralixina. ³¹ Saraxaraliin xa turen sa teeni saraxa ganden fari, koni a kanken xa lu Haruna nun a diine xa. ³² I xa boje xunbeli saraxan yiifari ma danban fi saraxaraliin ma kiseen na. ³³ Haruna bomsanna naxan boje xunbeli saraxan

wunla nun turen nalixi, na nan gbee a yiifari ma danban na. ³⁴ Amasoto Isirayila kaane bɔɔɛ xunbeli saraxan naxanye bama, a kanke ralixin nun a danban naxan fixi, n bata ne so Haruna nun a diine yii, saraxaraline. Isirayila kaane na subene nan soma e yii habadan.”

³⁵ “Ito nan findi Haruna nun a diine gbeen na e Alatalaa saraxarali wanla fɔlɔ lɔxɔn naxan yi. A bama ne saraxane ra naxanye ralixi Alatala ma tɛɛn na. ³⁶ Alatala na nan yamarixi Isirayila kaane ma, e to masusan lɔxɔn naxan yi. Habadan sariyan na a ra e yixɛtɛne birin xa. ³⁷ Sariyane nan ne ra saraxani itoe fe ra: saraxa gan daxina, bogise saraxana, yulubi xafari saraxana, yangin saraxana, saraxaraliin dɔxɔ saraxana e nun bɔɔɛ xunbeli saraxana. ³⁸ Alatala na sariyan so Musa yii Sinayi geyaan nan fari, a Isirayila kaane yamari lɔxɔn naxan yi Sinayi tonbonni, a e xa fa e saraxane ra Alatala xa.”

8

Saraxaraline dɔxɔ feen saraxana *Xɔɔyaan 29.1-37*

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Haruna nun a diine xili Naralan Bubun so dɛɛn na. I xa fa e dugine nun masusan turen na, e nun turaan naxan bama yulubi xafari saraxan na, e nun konton firin e nun debena buru ratetarene naxan kui. ³ I xa Isirayila yamaan birin malan Naralan Bubun so dɛɛn na.” ⁴ Alatala yamarin naxan fi, Musa yi na liga, yamaan yi e malan Naralan Bubun so dɛɛn na.

⁵ Musa yi a fala yamaan xa, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi.” ⁶ Musa yi Haruna nun a diine maso, a yi e maxa. ⁷ A yi dugin nagodo Haruna ma, a yi a tagi xidi tagixidin na, a gubaan nagodo a ma, a saraxarali domaan nagodo a ma, a saraxarali domaan tagi xidi tagixidi faɗin na. ⁸ A yi kanke masaan bira a kɔɛ, a masɛnsɛn ti seene, Yurima nun Tumin sa na kui. ⁹ A yi namun so Haruna xun na, a yi xɛma walaxadin sa a tigi yɛɛ ra taxamaseri sariɗanxin na alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

¹⁰ Musa yi masusan turen tongo, a Ala batu bubun masusan e nun a yi seen birin. A ne birin nasariɗan. ¹¹ A yi na turena nde xuya saraxa ganden ma dɔxɔna ma solofere, a saraxa ganden masusan e nun a goronne birin, e nun ige sa seen nun a dɔxɔ sena, alogo a xa ne rasariɗan. ¹² A mɔn yi turen sa Haruna xunni, a a masusan, alogo a xa a rasariɗan. ¹³ A yi Harunaa diine maso. A yi e dagine ragodo e ma, e nun tagi xidine nun xun tagi xidine, alo Alatala yamarin naxan so Musa yii.

¹⁴ A yi fa turaan na yulubi xafari saraxan na, Haruna nun a diine yi e yiine sa turaan xunna fari. ¹⁵ Musa yi a kɔɛ raxaba, a a wunla nde tongo, a yi a sa saraxa ganden tongonna fenne ma a yii sonla ra, alogo a xa saraxa ganden nasariɗan. A yi wuli dɔnxɛn nabɔxɔn saraxa ganden dɛxɔn ma. A saraxa ganden nasariɗan na kiini alogo a xa Ala solona mɛnni. ¹⁶ Musa mɔn yi turen tongo naxanye yi ɗingen buru subene rabilinni, e nun farafaran naxan yi bɔɗɛn fari, e nun a gbingi ra xɛɛ firinne nun e turene. A yi na birin sa tɛɛni

saraxa ganden fari. ¹⁷ Koni a yi jingen gbinding nun a kidin nun a suben nun a gbiene woli tɛɛni yamaan daaxaden fari ma, alo Alatala a yamarin Musa ma kii naxan yi.

¹⁸ Na xanbi ra, a yi fa kontonna ra saraxa gan daxin na. Haruna nun a diine yi e yiine sa a xunna ma. ¹⁹ Musa yi a kɔɛ raxaba, a a wunla nde so saraxa ganden dɛxɔnne ma. ²⁰ A yi a yixaba dungi dungi na, a a xunna sa tɛɛni, e nun a dungi na nun a turena. ²¹ A yi a buru subene nun a sanne maxa, a yi kontonna gbinding birin sa tɛɛni saraxa ganden fari saraxa gan daxin na, naxan nalixi Alatala ma tɛɛn na alo a yamari Musa ma kii naxan yi. A xirin yi rafan Ala ma.

²² Na xanbi ra, a yi fa kontonna firinden na saraxarali dɔxɔ saraxan na. Haruna nun a diine yi e yiine sa a xunna ma. ²³ Musa yi a kɔɛ raxaba, a a wunla nde tongo, a yi a sa Haruna yiifari ma tunla ma. A nde sa a yiifari ma yii konkoribaan nun a san konkoribaan ma. ²⁴ A yi Harunaa diine fan maso, a a wunla nde sa e yiifari ma tunle ma e nun e yiifari ma yii konkoribaan nun san konkoribane. A yi a wunla nde so saraxa ganden dɛxɔnne ma. ²⁵ A a turen tongo, e nun a xuli turena, e nun turen naxanye a buru subene rabilinni, e nun farafaran naxan a bɔɲɛn fari, e nun a gbingi ra xɛɛ firinne nun e turene, e nun a yiifari ma danbana.

²⁶ A deben tongo buru ratetaren naxan kui, naxan yi Alatala yɛtagi. A yi buru xun keden tongo, e nun buru keden naxan nafalaxi turen na e nun burudi keden. A yi e sa suben turene nun yiifari ma danban fari. ²⁷ A yi e birin so Haruna

nun a diine yii, a yi e yite Alatala yεtagi se ralixin na. ²⁸ Na xanbi ra, Musa yi e rasuxu e ra, a yi e sa tεeni saraxa ganden fari saraxa gan daxine fari. Saraxarali dɔxɔ saraxan na a ra, naxan xiri rafan Ala ma. A ralima Alatala ma tεen nan na.

²⁹ Musa yi kontonna kanken tongo a yi a yite Alatala yεtagi se ralixin na. Na yi findi Musa gbeen na alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

³⁰ Musa yi masusan turena nde tongo e nun wunla nde naxan yi saraxa ganden fari, a yi a xuya Haruna nun a dugine ma, e nun a diine nun e dugine. Nayi, a yi Haruna nun a dugine rasarijan, e nun a diine nun e dugine.

³¹ Musa yi a fala Haruna nun a diine xa, a naxa, “ε suben jin Naralan Bubun dε ra, ε yi a don na, e nun burun naxan deben kui saraxarali dɔxɔ saraxan na, alo n na a yamari kii naxan yi. N naxa, ‘Haruna nun a diine xa a don.’ ³² ε xa burun nun sube dɔnxen woli tεeni. ³³ ε nama keli Naralan Bubun dε ra xii solofere, han ε dɔxɔ fe lɔxɔne yi jan bayo ε dɔxɔ feene buma nen xii solofere. ³⁴ Alatala to feene yamarixi nen alogo a xa solona ε xa. ³⁵ Nanara, ε xa lu Naralan Bubun dεen na xii solofere, kɔεen nun yanyin na, ε yi Alatalaa yamarin suxu, alogo ε nama faxa, amasɔtɔ na nan yamarixi n ma.” ³⁶ Alatalaa yamarin naxanye birin fi e ma fata Musa ra, Haruna nun a diine yi ne birin liga.

9

Haruna nun a diine yi wanla fɔlɔ

¹ Xii solomasεxede lɔxɔni, Musa yi Haruna nun a diine xili, e nun Isirayila fonne. ² A yi a fala

Haruna xa, a naxa, “Turaan dii keden tongo i yulubi xafari saraxan na e nun konton keden saraxa gan daxin na, fε mi naxanye ra, i fa e ra Alatala yεtagi. ³ I yi a fala Isirayila kaane xa, i naxa, ‘Ɛ xa kōtōn tongo yulubi xafari saraxan na, e nun turaan diin nun yεxεε diina ηεε keden kedenne, fε mi naxanye ra saraxa gan daxin na, ⁴ e nun turana e nun kontonna bōηε xunbeli saraxan na, alogo e xa ba saraxan na Alatala yεtagi, e nun bogise saraxan naxan basanxi turen na. Amasōtō Alatala a nōrōn yitama ε ra nen to.’ ”

⁵ Musa naxan yamari, e na xali Naralan Bubun yεtagi. Yamaan birin yi e maso, e ti Alatala yεtagi.

⁶ Musa yi a fala, a naxa, “Alatalaa yamarin ni i ra ε naxan ligama alogo ε xa a nōrōn to.”

⁷ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “I maso saraxa ganden na. I yi i yulubi xafari saraxan nun saraxa gan daxin ba, i Ala solona i yεtεen nun yamaan xa. I xa saraxan ba yamaan fan xa alogo i xa Ala solona e xa, alo Alatala a yamarixi kii naxan yi.”

⁸ Haruna yi a maso saraxa ganden na, a yi turaan diin kōε raxaba a yεtε yulubi xafari saraxan na. ⁹ A diine yi fa a wunla ra a xōn, a yi a yii sonla sin wunli, a yi a sa saraxa ganden tongonna fenne ma. A yi wuli dōnxεn nabōxōn saraxa ganden dεxōn ma. ¹⁰ A yi a turen sa tεeni saraxa ganden fari, e nun a gbingi ra xεlene nun farafaran naxan a bōηen fari, e naxanye baxi yulubi xafari saraxani, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

¹¹ Koni a yi a suben nun a kidin sa tεeni yamaan daaxaden fari ma. ¹² A yi saraxa gan daxin kōε raxaba. A diine yi a wunla so a yii, a yi a so saraxa

ganden dεxɔnne ma. ¹³ E yi saraxan dungi keden keden so a yii e nun a xunna, a yi e sa tεeni saraxa ganden fari. ¹⁴ A yi a buru subene nun a sanne maxa, a yi e sa saraxa gan daxin fari tεeni saraxa ganden fari. ¹⁵ Na xanbi ra, Haruna yi fa yamana saraxan na. A yi yamana yulubi xafari saraxa kɔtɔn tongo, a yi a kɔε raxaba. A na ba yulubi xafari saraxan na alo a singen ba kii naxan yi. ¹⁶ A yi fa saraxa gan daxin na, a na ba alo sariyana a falaxi kii naxan yi. ¹⁷ A yi fa bogise saraxan na, a yi a yiin yε keden ba a ra, a yi na sa tεeni saraxa ganden fari, sa xɔtɔn ma saraxan gan daxin fari. ¹⁸ A yi turaan nun kontonna kɔε raxaba yamana bɔɲε xunbeli saraxan na. A diine yi a wunla so a yii, a yi a so saraxa ganden dεxɔnne ma. ¹⁹ E yi turaan nun kontonna turen tongo, e nun a xuli turena, a ture yirene, a gbingi ra xelene, e nun farafaran naxan a bɔɲεn fari, ²⁰ e yi ne sa subene kankene fari. Haruna yi turene sa tεeni saraxa ganden fari. ²¹ Haruna yi subene kankene nun e yiifari ma danbane yite Alatala yεtagi, se ralixin na alo Musa a yamari kii naxan yi.

²² Haruna yi a yiine yite yamaan binni, a duba e xa. A to yulubi xafari saraxan nun saraxa gan daxin nun bɔɲε xunbeli saraxan ba, a yi godo. ²³ Musa nun Haruna yi so Naralan Bubun kui. E to mini, e duba yamaan xa. Alatalaa nɔrɔn yi godo saraxa gandeni yamaan yεtagi. ²⁴ Tεen yi mini Alatala yεtagi, a saraxan nun turen gan saraxa ganden fari. Yamaan to na to, e sɔnxɔ sɛwani, e yi e xinbi sin, e yεtagin lan bɔxɔn ma.

10

Haruna dii firin yi gan

¹ Haruna dii firinne, Nadaba nun Abihu, ne yi e wusulan gan seene tongo, e tɛɛn sa e kui, e wusulanna sa a fari. E yi fa tɛɛn na Alatala yɛtagi, naxan mi yi lan, a mi yi naxan yamarixi. ² Nayi, tɛɛn yi mini Alatala yɛtagi, a yi e gan, e faxa Alatala yɛtagi.

³ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “Alatala ε rakolonxi nɛn ito ra, a to a fala, a naxa, ‘N na n ma sariɲanna mayitama nɛn n batu muxune tagi. N binyama nɛn yamaan yɛtagi.’ ”

Haruna yi lu dunduxi.

⁴ Musa yi Mikayeli nun Elisafan xili, Haruna soɔɔ Yusiyɛli a diine, a yi a fala e xa, a naxa, “E xa ε ngaxakedenne binbine xali yamaan daaxaden fari ma, keli yire sariɲanxin yɛtagi.” ⁵ E yi fa, e yi e xali yamaan daaxaden fari ma, alo Musa e yamari kii naxan yi. Dugine mɔn yi e binbine ma.

⁶ Musa yi a fala Haruna nun a diine xa, Eleyasari nun Itamara, a naxa, “E nama ε xunna lu a yitɔntaren na, ε to sunuxi. E nama ε dugine yibo, alogo ε nama faxa, ε yi Alatalaa xɔlɔn nafa yamaan birin ma. Alatala ε kon kaan naxanye faxaxi tɛɛn na, Isirayila yamaan birin nan ne wugama. ⁷ E nama keli Naralan Bubun so dɛɛn na, alogo ε nama faxa, amasɔtɔ Alatalaa masusan turen nan ε ma.” Musa naxan fala, e na liga.

⁸ Alatala yi a fala Haruna xa, a naxa, ⁹ “I na so Naralan Bubun kui, i nama manpaan min, i nama na minse sifan min, i tan nun i ya diine, alogo ε nama faxa. A findima habadan sariyan

nan na i yixetene xa waxati famatone yi. ¹⁰ E xa se sarijanxin nun a haramuxin tagi raba, naxan mi daxa e nun naxan daxa. ¹¹ E xa Isirayila kaane xaran tonne ma Alatala naxanye fixi e ma fata Musa ra.”

¹² Musa yi a fala Haruna nun a diine xa naxanye yi fa luxi, Eleyasari nun Itamara, a naxa, “Bogise saraxan naxan luxi, naxan mi ralixi Alatala ma teen na, e xa na tongo, e yi a don saraxa ganden fema. A nama basan buru rate seen* na. A sarijan fefe! ¹³ E xa a don yirena nde yi naxan sarijan, amasoto i gbeen na a ra e nun i ya diine, fata na saraxane ra naxanye ralixi Alatala ma teen na, bayo na nan yamarixin n ma. ¹⁴ Koni suben kanken naxan nalixi e nun danban naxan yitexi Ala xa, e nun i ya dii xemene nun i ya dii temene xa ne don yirena nde yi naxan sarijan. Amasoto e bata so e yii e gbeen na, naxanye baxi Isirayila kaane bɔɔɛ xunbeli saraxane ra. ¹⁵ Isirayila kaane lan e xa fa danban na naxan yitexi e nun kanken naxan nalixi Ala ma, sa turene fari naxanye sama teeni, alogo e xa yite Alatala yetagi se ralixin na. Habadan sariyan na a ra: I gbeen nan e ra, e nun i ya diine alo Alatala a yamarixi kii naxan yi.”

¹⁶ Musa yi kotona fe maxodin, naxan baxi yulubi xafari saraxan na. A yi a me a e bata yi a birin sa teeni. Nayi, a yi xolo Eleyasari nun Itamara ma, Harunaa dii naxanye lu, a naxa, ¹⁷ “Nanfera e mi saraxani ito suben donxi yire sarijanxini? A sarijan han! Alatala subeni ito soxi e yii nen alogo Isirayila yamana haken xa ba a ma, e yi Alatala

* **10:12:** burun nate sena: Lebenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

solona e xa. ¹⁸ Amasotɔ subeni ito wunla to mi soxi yire sariɲanxin kui, nayi ε lan nɛn ε kɔtɔn suben don yire sariɲanxini, alo n na a yamari kii naxan yi.” ¹⁹ Haruna yi a fala Musa xa, a naxa, “I tuli mati. E bata yulubi xafari saraxan nun saraxa gan daxin ba Alatala yɛtagi to bɔxɔni, na kui, i mi a to fe sifan naxan n masɔtɔxi. Na yi Alatala kɛnɛɲɛ ba, xa n fa yulubi xafari saraxa suben don to?” ²⁰ Musa to na mɛ, na yi a kɛnɛn.

11

Sube radaxaxine nun a haramuxine Sariyane 14.3-21

¹ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, ² a e xa a fala Isirayila kaane xa, e naxa, “Bɔxɔn subene birin yɛ, ε lan ε xa itoe nan don: ³ Sube toro kanna naxanye mɔn donseen laxunma, ε nɔɛ ne birin donɲɛ nɛn fɔ naxanye toro mi bɔxi ɲaxi ra.”

⁴ “Koni ndee na naxanye donseen laxunma tun, hanma naxanye toro bɔxi tun, ne haramuxin na a ra ε tan xa. ɲɔgɔmɛna, na haramuxi bayo a donseen laxunma, koni a toro mi bɔxi ɲaxi ra.

⁵ Fanyerasiin donseen laxunma, koni a toro mi bɔxi ɲaxi ra. A haramuxin na a ra ε tan xa. ⁶ Neren donseen laxunma, koni a toro mi bɔxi ɲaxi ra, a haramuxin na a ra ε tan xa. ⁷ Xɔsɛn toron bɔxi, koni a mi donse laxunma, a haramuxin na a ra ε tan xa. ⁸ E nama e suben don, ε nama ε yiin din e faxaxin na. E haramuxin na a ra ε tan xa.”

⁹ “Niimaseen naxanye igeni, ε lan ε xa xali yɛxɛne don naxanye e bama, fɔxɔ igeni hanma baani. ¹⁰ Koni niimase xunxuri naxanye fɔxɔ igeni hanma baani, e mi e bama, e xali mi e ma, ε nama

ne don. E x̄sixin na a ra ε tan xa. ¹¹ Se x̄sixin nan ne ra ε tan xa, ε nama e suben don. E xa e faxaxin yatε alo x̄sina. ¹² Naxanye birin igeni, e mi e bama, e xali mi e ma, se x̄sixin nan ne ra ε tan xa.”

¹³ “E xa x̄liini itoe yatε alo se x̄sixin, ε nama ne don: singbinna nun dugan nun x̄limangan ¹⁴ nun bangaan nun segeen siyaan birin ¹⁵ e nun xaxaan siyaan birin ¹⁶ nun dangaranfulen nun kutunxunban nun f̄ox̄o ige ma x̄liin nun t̄ax̄edi tongon siyaan birin, ¹⁷ e nun kunkutunna nun j̄in̄j̄axan nun f̄ot̄nbunsamuran ¹⁸ nun toxoroon nun yeXe suxu kankon nun kankanna, ¹⁹ e nun yaya x̄nla nun saji x̄nla siyaan birin, e nun sarasima x̄nla nun tuyεna.”

²⁰ “Gabutεen nun sanne niimase xunxurin naxanye ma, ba x̄line ra, ne x̄sixin na a ra ε tan xa. ²¹ Koni, xa na niimase xunxurin sifana nde sanna a ligε a tугan, ε n̄ε na don̄je nen. ²² E n̄ε itoe nan don̄je ne ye: sup̄en siyaan birin nun xoxorone nun songolonbalane e nun tuguminne. ²³ Koni, gabutεen nun sanne niimase xunxuri gbete naxanye ma, ε xa ne yatε se x̄sixine ra. ²⁴ Ne ε rax̄sima nen. Naxan yo na a yiin din e faxaxin na, na kanna mi fa sarijanxi han j̄in̄banna ra. ²⁵ Naxan yo na e faxaxin tongo, na lan a yi a dugine xa. A mi fa sarijanxi han j̄in̄banna ra.”

²⁶ “Suben naxan birin toro mi b̄oxi j̄axi ra hanma a mi donseen laxunma, ne haramuxin na ra ε tan xa. Naxan na a yiin din e faxaxin na, na mi fa sarijanxi. ²⁷ Sube san naaninna naxanye birin sanna xunduxi, e haramuxin na a ra ε tan xa. Naxan yo na a yiin din e faxaxin na, na kanna

mi fa sariɲanxi han ɲinbanna ra. ²⁸ Naxan yo na e faxaxin tongo, na lan a yi a dugine xa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna ra. E haramuxin na a ra ε tan xa.”

²⁹ “Yili ra seen naxanye bɔxɔn ma, itoe nan haramuxi ε tan xa: sulumɛn nun yɛɛn nun dangen siyaan birin, ³⁰ e nun lɛnnakɔnsaan nun sagadin nun kendemelexaan nun mululuna e nun kolona. ³¹ Ne nan haramuxi ε xa yili ra seene yɛ bɔxɔn ma. Naxan yo na a yiin din e faxaxin na, na kanna mi fa sariɲanxi han ɲinbanna ra. ³² E faxaxin na bira se yo ma, na xɔsima nɛn, xa a findi wudi daxin na, hanma dugina, hanma kidina, hanma benbenla. Goron yo naxan nawalɛ wali yo yi, a sama nɛn igeni. A mi fa sariɲanxi han ɲinbanna ra. Na xanbi ra, a yi sariɲan. ³³ Xa na niimasena nde keden bira fɛɲɛna nde kui, a xɔsima nɛn. E xa na fɛɲɛn kala. ³⁴ Donseen naxan lan a xa don, koni xa na fɛɲɛn kui igen sa a ma, a xɔsima nɛn. Minse yo na min na fɛɲɛn kui, a xɔsixin na a ra. ³⁵ E faxaxin na bira se yo ma, na xɔsima nɛn. Xa buru ganden na a ra hanma tɛɛ yinla fɔ ε xa a kala, bayo a xɔsixi. E xa a yatɛ alo se haramuxina. ³⁶ Koni xa a faxaxin bira tigini hanma ige ramaradeni, ne mi xɔsixi. Koni naxan na a yiin din a faxaxin na, na mi fa sariɲanxi. ³⁷ Xa a faxaxin bira sansiin ma naxan lan a si, a mi xɔsixi. ³⁸ Koni xa igen bata sa sansiin ma, a faxaxin yi bira a yi, na sansiin bata haramu ε xa.”

³⁹ “Suben naxan lan a xa don, xa na faxa a yetɛ ma, naxan na a yiin din a faxaxin na, na mi fa sariɲanxi han ɲinbanna ra. ⁴⁰ Naxan na a suben don, na lan a yi a dugine xa, a mi fa sariɲanxi han

jinbanna ra. Naxan yo na e faxaxin maxali na lan a xa a dugine xa, a mi fa sarijanxi han jinbanna ra. ⁴¹ E nama niimase xunxuridine don, naxanye bəxən ma. Ne xəsixin na a ra. ⁴² Niimase xunxurin naxanye birin e bubuma bəxən ma, ε nama ne sese don. Xa a bubuma a kuiin ma hanma a sigan tima a san naaninne ra hanma a san wuyaxi, a xəsixin na a ra. ⁴³ Nayi, ε nama ε yete raxəsi na niimase xunxurine xən. E nama ε yete raxəsi e xən de! ⁴⁴ Alatala nan n tan na, ε Ala. E xa ε yete suxu sarijanna kui, alogo ε xa sarijan, bayo n tan sarijan. E nama ε yete raxəsi niimase xunxuri yo xən naxanye e bubun bəxən ma.”

⁴⁵ “N tan nan Alatala ra naxan ε raminixi Misiran yi alogo n xa findi ε Ala ra. Nanara, ε xa sarijan, amasətə n tan sarijan. ⁴⁶ Sariyan nan na ra naxan lanxi subene ma, e nun xəline, e nun niimaseen naxanye birin igeni e nun naxanye bəxən ma. ⁴⁷ E xa sube haramuxine nun sube daxaxine tagi raba, naxanye lan e don e nun naxanye mi lan e don.”

12

Naxanla rasarijanna diin bari xanbini

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Xa jaxanla nde fudikan, a dii xemən bari, a mi fa sarijanxi na feen ma han xii solofere, alo a nema a kike wanli. ³ Xii solofereden ləxəni, diin yi banxulan. ⁴ A mən mi sarijanxi xii tonge saxan nun saxan benun a xa sarijan wunla ma naxan minixi a ma dii bari waxatini. A nama a yiin din se sarijanxi yo ra, a nama siga yire sarijanxini, han a marasarijan ləxəne yi kamali.

⁵ Xa a dii tɛmɛn bari, a mi fa sariɗanxi xunsagi firin, alo a nɛma a kike wanli bayo wunla bata mini a ma. A xa a marasariɗanna legeden xii tonge sennin nun sennin. ⁶ A marasariɗan lɔxɔne na kamali a dii xɛmɛn xa hanma a dii tɛmɛna, a xa yɛxɛɛ diin ɲɛɛ kedenna saraxa gan daxin xali saraxaraliin fɛma Naralan Bubun dɛɛn na, e nun kolokonde diina hanma ganbana, yulubi xafari saraxan na. ⁷ Saraxaraliin xa na saraxane ba Alatala xa, a yi Ala solona na ɲaxanla xa. A sariɗanma nɛn a wunla ma. Sariyan nan na ra ɲaxanla xa naxan na dii xɛmɛn bari hanma dii tɛmɛna. ⁸ Xa a mi nɔ yɛxɛɛn sɔtɛ, a nɔɛ ganba firin hanma kolokonde dii firin xalɛ nɛn, kedenna xa ba saraxa gan daxin na, bonna yulubi xafari saraxana. Saraxaraliin xa Ala solona a xa, a sariɗanma nɛn.”

13

Furene muxune fatine ma

¹ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa,
² “Xa muxun fatin yirena nde kusinxi, hanma kafanla a ma hanma fure dɛna nde a fatin ma naxan nɔɛ findɛ fure ɲaxin na dangu muxu gbɛtɛ ma, na xa xali saraxarali Haruna fɛma hanma a diina nde. ³ Furen naxan a fatin ma, saraxaraliin xa na mato. Xa furen yiren xabene bata fixa, a dɛɛn yi tilinɲɛ ayi, fure ɲaxin nan na ra. A na yelin a matoɛ, saraxaraliin xa a fala, a na kanna mi sariɗan. ⁴ Xa fure dɛ fixɛna a fatin ma, koni a mi tilin, a fati ma xabe mi fixaxi, saraxaraliin xa furemaan lu a danna xunsagi keden. ⁵ A xii soloferede lɔxɔni, a yi a mato. Xa a to furen dɛɛn mi masaraxi,

a mi gboxi ayi a fatin ma, a mɔn xa furemaan lu a danna xunsagi keden. ⁶ Saraxaraliin xa a mato a xunsagi firinden xii soloferede lɔxɔni. Xa furen bata fisa a mi gboxi ayi a fatin ma, saraxaraliin xa a fala, a na kanna bata sariɲan. Kafanla nan tun na a ra. A xa a dugine xa, a sariɲanma nɛn. ⁷ Koni saraxaraliin yelin xanbini a fale a sariɲanxi, xa kafanla fa gbo ayi a fatin ma, na kanna mɔn xa xεε saraxaraliin fɛma. ⁸ Saraxaraliin mɔn xa a mato. Xa a to kafanla bata gbo ayi a fatin ma, a xa a fala, a na kanna mi sariɲanxi, fure ɲaxin na a ra.”

⁹ “Xa fure ɲaxin bata lu muxuna nde fatin ma, e xa a xali saraxaraliin fɛma. ¹⁰ A xa a mato. Xa kusindena nde a ma naxan dɛ bata fixa, xa na kusinden bata fati ma xaben fixa, a suben minixi kɛnɛnni, ¹¹ nayi fure ɲaxi kɔxɔxin nan na ra. Saraxaraliin xa a fala, a na kanna mi sariɲanxi. A nama lu a danna matoni, bayo a bata a kolon a mi sariɲanxi. ¹² Xa saraxaraliin bata a to a na fure ɲaxin bata gasin namini a fatin birin ma, keli a sanne ma han a xunna, ¹³ a xa a mato ki fapi, bayo xa na furena a fatin birin ma, a xa a fala furemaan ma, a sariɲan bayo furen bata yelin xarɛ. ¹⁴ Koni furen dɛɛn na mini a ma lɔxɔn naxan yi, a mi sariɲanxi. ¹⁵ Saraxaraliin na furen dɛɛn to a ma, a xa a fala a ma, a mi sariɲanxi. Fure ɲaxin nan na ra. ¹⁶ Xa furen dɛɛn xara, na kanna xa siga saraxaraliin fɛma. ¹⁷ A xa a mato. Xa furen bata xara, saraxaraliin xa a fala furemaan ma, a bata sariɲan. ¹⁸ Xa seteen te muxuna nde ma, a yalan, ¹⁹ a funfun yi kusin, a fixa hanma a gbeeli, na muxun xa siga saraxaraliin fɛma. ²⁰ Saraxaraliin

xa a mato. Xa furen funfun tilin, a fati ma xabe bata fixa, saraxaraliin xa a fala, a na kannna mi sarijanxi. Fure ɲaxin na a ra, naxan minixi seteem funfuni. ²¹ Koni saraxaraliin na a mato, xa a mi fati ma xabe fixe to, xa furen funfun mi tilin, a xaraxi, a xa furemaan lu a danna xunsagi keden. ²² Xa furen bata gbo ayi fatin ma, saraxaraliin xa a fala na kannna ma, a mi sarijanxi. Fure ɲaxina nde na a ra. ²³ Koni xa furen funfun mi masaraxi a mi gboxi ayi, nayi larun nan tun a ra. Saraxaraliin xa a fala na kannna ma a sarijanxi.”

²⁴ “Xa muxuna nde fatin ganxi, xa furen deen fixa hanma a gbeeli, ²⁵ saraxaraliin xa a mato. Xa a fati ma xabene fixa, furen deen tilin, fure ɲaxina nde nan na ra, naxan bata mini ganden ma. Nayi, saraxaraliin xa a fala na kannna ma a mi sarijanxi bayo fure ɲaxin na a ra. ²⁶ Koni a na a mato, xa saraxaraliin mi fati ma xabe fixe to furen ye, a deen mi tilin, a bata xara, saraxaraliin xa na kannna lu a danna xunsagi keden. ²⁷ Saraxaraliin xa a mato xii soloferede loxonni. Xa furen bata gbo ayi a fatin ma, saraxaraliin xa a fala na kannna ma, a mi sarijanxi. Fure ɲaxin na a ra. ²⁸ Koni xa furen mi masaraxi, a mi gboxi ayi, a bata xara, gande funfun nan na ra. Saraxaraliin xa a fala, a na kannna sarijanxi. Gande larun nan na ra.”

²⁹ “Xa furen lu xemena nde hanma ɲaxanla nde xunna ma hanma a kenkenna ma, ³⁰ saraxaraliin xa furen mato. Xa a tilin, a xunsexen hanma a de xaben gbeeli, a xunxurun, saraxaraliin xa a fala na kannna ma, a mi sarijanxi. Fure ɲaxin na a ra, daxana, naxan a suxi a xunna ma hanma a kenkenna ma. ³¹ Xa saraxaralina a to furen mi

tilin, koni a xunsexe fɔre munma mini, furemaan xa lu a danna xii solofere. ³² Saraxaraliin xa a furen mato xii soloferede lɔxɔni. Xa daxaan mi gboxi ayi, a mi tilin, a xunsexeɛn mi gbeeli, ³³ na kanna xa a xunna bi, fɔ furen deɛnaxan ma. Saraxaraliin mɔn xa a lu a danna xunsagi keden. ³⁴ Saraxaraliin xa daxaan mato xii soloferede lɔxɔni. Xa a mi gboxi ayi, a mi tilin, saraxaraliin xa a fala na kanna ma, a a sariɲanxi. A xa a dugine xa, a sariɲanma nɛn. ³⁵ Koni xa daxaan gbo ayi fatin ma, saraxaraliin yelin xanbini a fale a a sariɲanxi, ³⁶ saraxaraliin xa a mato. Xa daxaan bata gbo ayi, hali saraxaraliin mi fa a xunsexeɛn mato, a mi sariɲanxi. ³⁷ Koni xa a mi gboxi ayi, xa fati ma xabe fɔreɛne bata mini, daxaan bata yalan. A bata sariɲan. Saraxaraliin xa a fala, a sariɲanxi.”

³⁸ “Xeɛmena hanma ɲaxanla, xa fixe fixeɛne a fatin ma, ³⁹ saraxaraliin xa a mato. Xa e mi mɔxi, gasin nan tun na ra. A sariɲan.”

⁴⁰ “Xa muxuna nde xun sexe mi na, teeli kanna na a ra, a sariɲan. ⁴¹ Xa xunsexe mi a tigi ra, teeli kanna na a ra, a sariɲan. ⁴² Koni xa furena a teeli hanma a tigi ra naxan fixa hanma a gbeeli, fure ɲaxin nan minixi a ma. ⁴³ Saraxaraliin xa a mato. Xa a kusinden to teeli hanma a tigi ra naxan fixa hanma a gbeeli alo fure ɲaxin kii naxan yi, ⁴⁴ furemaan nan na kanna ra, a mi sariɲanxi. Saraxaraliin xa a fala, a mi sariɲanxi bayo furena a xunna ma.”

⁴⁵ “Awa, xa fure ɲaxin naxan ma, na kanna xa dugi yibɔxine ragodo a ma, a xunni tɔntaren yi lu, a a deɛn ye maluxun, a yi gbelegbele. Sariɲantarena! Sariɲantarena! ⁴⁶ Furen nɛma a

ma, a mi sariɲanxi. Nayi, a lan a lu a danna, a xa lu yamaan daaxaden fari ma.”

Dugi funduxine

⁴⁷ “Xa dugina nde bata fundu, xuruse xabe dugina hanma taa dugina, ⁴⁸ a na findi dugi sɔxɔnxin sifa yo ra hanma xuruse xabe dugine hanma se kidine, ⁴⁹ xa funduden fɔrɔ hanma a gbeeli dugin ma hanma kidin ma hanma dugi sɔxɔnxin ma hanma se kidina nde ma, funɛ ɲaxin na a ra naxan seen kalama. Saraxaraliin xa a mato. ⁵⁰ Funɛn seen naxan ma, saraxaraliin xa na ramara matoni xii solofere. ⁵¹ Xii soloferede lɔxɔni saraxaraliin xa a mato. Xa funɛn bata gbo ayi na dugin ma hanma dugi sɔxɔnxin ma, hanma se kidin ma, a na rawali kii yo yi, funɛ ɲaxin nan na ra naxan seen kalama, na seen xɔsixi. ⁵² Nayi, saraxaraliin xa na dugin gan, hanma dugi sɔxɔnxina hanma xuruse xabe dugina hanma se kidina, funɛ funfun naxan ma. Amasɔtɔ funɛ ɲaxin na a ra naxan seen kalama. Na seen xa gan. ⁵³ Koni xa saraxaralina a mato, xa funɛn mi gboxi ayi na seen ma, ⁵⁴ funɛn naxan ma, a xa yamarin fi e ma, a e xa na dugin xa. A mɔn yi a ramara xii solofere. ⁵⁵ E na a xa, saraxaraliin mɔn xa a mato. Xa a to funɛn mi maxɛtɛxi, a mi gboxi ayi, na seen xɔsixi. Xa funɛn bata dugin suxu a ye faɲin ma hanma a ye ɲaxin ma, a gan daxin na a ra. ⁵⁶ Xa saraxaralina a to funɛn bata ba fɔlɔ, dugin xa xanbini, a xa na funɛ yiren bɔ dugin na, hanma kidina, hanma dugi sɔxɔnxina. ⁵⁷ Koni, xa a mɔn sa dugi sɔxɔnxin suxu hanma se kidina, funɛn nan na ra naxan seen kalama. Nayi, funɛn seen naxan ma, na xa gan. ⁵⁸ Funɛn seen naxan suxi, dugina, hanma dugi sɔxɔnxina,

hanma se kidina, koni funɛn funfun bata lɔ ayi, na mɔn xa xa alogo a xa sarijan.”

⁵⁹ Funɛn bata xuruse xabe dugin naxan suxu hanma taa dugina, hanma dugi gbɛtɛ, hanma se kidina, sariyan nan na ra ne fe yi naxan a yitama a e sarijan hanma e mi sarijanxi.

14

Furetɔn nasarijan sariyane

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Fure naxin muxun naxan ma, na rasarijanma ikiini: A xa a yita saraxaraliin na. ³ Nayi, saraxaraliin xa mini yamaan daaxaden fari ma na kanna matodeni. Xa furemaan bata yiyalan, ⁴ saraxaraliin xa yamarin fi, e xa fa xɔli nɛnɛ radaxaxi firin na, e nun suman wudin nun gari gbeela nun hisopi wudi yiina nde. ⁵ Saraxaraliin xa yamarin fi, a e xa xɔliin keden kɔɛ raxaba fɛnɛna nde xun ma, tigi igen naxan kui. ⁶ A xa xɔli nɛnɛn tongo, e nun suman wudin nun gari gbeela nun hisopi wudi yiina, a yi e rafu xɔliin kɔɛ raxabaxin wunli. ⁷ A yi a xuya na kanna ma sanja ma solofere naxan nasarijanma fure naxin ma. A yi a fala na kanna ma a a bata sarijan. A yi xɔli nɛnɛn bejin burunna ra.”

⁸ “Naxan nasarijanma, na kanna xa a dugine xa, a a fati ma xabene bi, a yi a maxa. Na xanbi ra, a sarijanma nɛn. Nayi, a nɔɛ soɛ nɛn yamaan daaxadeni, koni a luma nɛn a bubun fari ma xii solofere. ⁹ Xii soloferede lɔxɔni, a mɔn yi a xunseɛne bi, e nun a dɛ xabene, a yɛ gilingilinna xabene, e nun a fati ma xabene birin. A mɔn yi a dugine xa, a a fatin maxa. Na

xanbi ra, a sariɲanma nen. ¹⁰ Xii solomasεxɛdeni, a xa konton firin tongo e nun yeXεε gilena, ɲεε keden kedenne, fe mi naxanye ra. A mɔn xa murutu fuɲi faɲin kilo solomanaanin tongo bogise saraxan na turen naxan yi, a turen litiri tagin sa a fari. ¹¹ Saraxaraliin naxan na kanna rasariɲanma, na xa e nun a kiseene ti Alatala yetagi Naralan Bubun de ra. ¹² A xa konton keden tongo, a a ba yangin saraxan na, e nun turen litiri tagi. A xa ne yita Alatala ra saraxa ralixin na. ¹³ A xa a kontonna kɔε raxaba na yire sariɲanxini muxune yulubi xafari saraxane nun saraxa gan daxine kɔε raxabama denaxan yi. Saraxaraliin nan gbee yangin saraxan na alo yulubi xafari saraxana. A sariɲan han! ¹⁴ Saraxaraliin xa yangin saraxan wunla nde tongo, a yi a sa na kanna yiifari ma tunla ma, e nun a yiifari ma yii konkoribaan nun a yiifari ma san konkoribana. ¹⁵ Na xanbi ra, a mɔn xa saraxa turena nde tongo, a yi a sa a yetεεn kɔmɛn ma yiini. ¹⁶ A xa a yiifari ma yii soli keden sin tureni, a yi a xuya Alatala yetagi dɔxɔɲa ma solofere. ¹⁷ A mɔn yi ndedi sa na kanna yiifari ma tunla ma, e nun a yiifari ma yii konkoribaan nun a yiifari ma san konkoribana. A yangin saraxan wunla saxi denaxan yi. ¹⁸ Ture dɔnxɛn naxan luxi saraxaraliin yii, a xa na sa na kanna xunni, saraxaraliin yi Alatala solona a xa. ¹⁹ Saraxaraliin xa yulubi xafari saraxan ba, a Ala solona na kanna xa naxan nasariɲanma. Na xanbi ra, a yi saraxa gan daxin kɔε raxaba. ²⁰ A yi saraxa gan daxin nun bogise saraxan nali saraxa ganden fari. A yi Ala solona na kanna xa, a yi sariɲan.”

21 “Xa yiigelitəon nan na kanna ra, a mi nəe saraxane sətε, a xa konton keden tongo yangin saraxan na, naxan yitama Ala ra solona seen na a xa, e nun murutu fuji fajin bogise saraxan kilo saxan, turen naxan yi, e nun turen litiri tagi, 22 e nun ganba firin hanma kolokonde dii firin, a nəe naxan sətε. Keden xa findi yulubi xafari saraxan na, bonna saraxa gan daxina. 23 Xii solomasεxεde ləxəni, a xa fa e ra saraxaraliin fεma Naralan Bubun dεεn na Alatala yεtagi alogo a xa rasarijan. 24 Saraxaraliin xa yangin saraxa yεxεεn nun turen litiri tagin tongo, a yi e yita Alatala ra saraxa ralixin na. 25 A xa yεxεεn kəe raxaba yangin saraxan na. A yi a wunla nde tongo, a a sa na kanna yiifari ma tunla nun a yiifari ma yiin konkoriwaan nun a yiifari ma san konkoriwaan ma. 26 A yi turena nde sa a yεtεεn kəmεn ma yiini. 27 A xa na turena nde xuya Alatala yεtagi a yiifari ma yii sonla ra sanja ma solofere. 28 Turen naxan a yiin kui, a xa na ndedi tongo, a yi a sa na kanna yiifari ma tunla ma, e nun a yiifari ma yii konkoriwaan nun a yiifari ma san konkoriwaan. A bata yi yangin saraxan wunla sa dεnaxan yi. 29 Turen naxan luxi a yiin kui, a xa na sa na kanna xunni, a yi Alatala solona a xa. 30 Saraxaraliin xa ganba keden tongo hanma kolokonde diina, na kanna naxan sətəxi, 31 a yi a ba yulubi xafari saraxan na, a yi xəliin boden ba saraxa gan daxin na, e nun bogise saraxana. Nayi, a yi Alatala solona na kanna xa.”

32 Sariyan nan na ra na kanna xa, fure jaxin naxan fatin ma, naxan mi nəe saraxa kamalixin sətε.

Banxi ma funɛna

³³ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa,
³⁴ “E na so Kanan yamanani, n naxan soma ε
 yii ε kεεn na, xa n funɛn sa banxina nde ma na
 yamanani, ³⁵ banxi kannna xa sa a fala saraxaraliin
 xa, a naxa, ‘N bata funɛn to n ma banxin ma.’
³⁶ Saraxaraliin xa yamarin fi, a e xa seene ramini
 banxini benun a xa siga funɛn matodeni, alogo
 sese nama lu banxini a yi yatε se xɔsixin na. Na
 xanbi ra, saraxaraliin xa so banxini a matodeni.”

³⁷ “A xa funɛn mato. Xa funɛn fɔrɔ hanma a
 gbeeli, xa yilidine banxin ma, ³⁸ saraxaraliin xa
 mini banxini, a banxin dεεn balan xunsagi ke-
 den. ³⁹ Xii soloferede lɔxɔni, saraxaraliin mɔn
 xa fa a mato. Xa funɛn bata gbo ayi banxi ma,
⁴⁰ saraxaraliin xa yamarin fi, a funɛn gεmɛn nax-
 anye ma, e xa ne ba na, e yi e woli yirena nde yi
 taan fari ma naxan mi sarijan. ⁴¹ A xa banxin
 kuiin birin maxɔlin, e yi a lɔxɔn woli ayi yirena nde
 yi taan fari ma naxan mi sarijan. ⁴² Na xanbi ra, e
 xa gεmε gbεtεye tongo. E yi na gεmεne masara. E
 maso se gbεtε tongo, e mɔn yi banxin maso.”

⁴³ “E na a gεmε kalaxine ba na, e banxin maxɔlin,
 a kankene mɔn yi maso, xa funɛn mɔn mini banxin
 ma, ⁴⁴ saraxaraliin xa sa a mato. Xa a to funɛn
 bata gbo ayi banxini, na nan na ra funε naxin na
 a ra naxan seen kalama. Banxin mi sarijanxi.
⁴⁵ Banxin xa rabira, a gεmεne nun a wudine nun
 a maso bεndene yi maxali taan fari ma yirena nde
 yi naxan mi sarijanxi. ⁴⁶ Naxan yo na so banxini
 a balanxi lɔxɔn naxanye yi, na mi fa sarijanxi han
 jinbanna ra. ⁴⁷ Naxan na a sa hanma a a dεge na
 banxini, a xa a dugine xa.”

48 “Xa saraxaralina a mato, funen mi gboxi ayi banxin ma a maso xanbini, a xa a fala a banxin bata sarijan, amasotɔ funen bata jan na.”

49 “Na kanna xa xɔli firin tongo e nun suman wudina nde nun gari gbeela nun hisopi wudi yiina nde. 50 A xa xɔliin keden kɔɛ raxaba feɲɛna nde xun ma tigi igen naxan kui. 51 A yi suman wudin tongo, e nun hisopi wudi yiin nun gari gbeela e nun xɔli ɲɛɲɛna, a ne sin xɔli kɔɛ raxabaxin wunla nun tigi igeni. A yi a xuya banxin ma sanja ma solofere. 52 A yi banxin nasarijan xɔliin wunla ra, e nun tigi igen nun xɔli ɲɛɲɛn nun suman wudin nun hisopi wudina e nun gari gbeela. 53 A xa xɔli ɲɛɲɛn bejin taan fari ma burunna ra. Nayi, na banxina fe ɲaxin bata jan, a yi sarijan.”

54 Sariyane nan ne ra fure ɲaxine fe yi hanma daxana naxanye minin muxun fatin ma, 55 e nun funen naxan minin dugin ma hanma banxin ma, 56 kusindene, gasine, e nun larune, 57 alogo a xa kolon xa sena nde sarijan hanma xa a mi sarijanxi. Sariyan na a ra fure ɲaxin nun fune ɲaxina fe yi.

15

Muxun xɔsima kiinde a bari boden xɔn

1 Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, 2 a e xa a fala Isirayila kaane xa, e naxa, “Xa furen xɛmɛna nde bari boden ma, faxunna naxan minima xɔsin nan na ra. 3 Xa a minima hanma a mi tin minɛ, na faxunna bata na kanna xɔsi. 4 Nayi, xɛmɛn na a sa saden naxan ma, na xɔsixi. A na dɔxɔ gbɛɛn naxan ma, na xɔsixi. 5 Naxan na a yiin din a saden na, na kanna xa a dagine xa, a yi a maxa. A mi

fa sariɲanxi han ɲinbanna. ⁶ Furemaan bata dɔxɔ gbɛdɛn naxan ma, naxan yo dɔxɔ na ma, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ⁷ Naxan na a yiin din furemaan na, na kanna lan a xa a dugine xa, a yi a maxa. A mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ⁸ Xa furemaan dɛ igen namini muxu sariɲanxina nde ma, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa. A mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ⁹ Furemaan na dɔxɔ sese fari a siga sigatini, na mi fa sariɲanxi. ¹⁰ Furemaan bata dɔxɔ sese ma, naxan yo na a yiin din na ra, na kanna mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. Naxan yo na se sifan tongo, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ¹¹ Xa furemaan mi a yiin naxa, a na a yiin din muxu yo ra, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa. A mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ¹² Furemaan na a yiin din fɛɲɛ yo ra, na lan a kala. Xa goronna wudi daxin na a ra, a lan a maxa.”

¹³ “Furemaan na yiyalan, na kanna lan a legedenna ti xunsagi keden benun a xa rasariɲan. A xa a dugine xa, a yi a maxa tigi igen na. A sariɲanma nɛn na yi. ¹⁴ Xii solomasɛxɛde lɔxɔni, a xa ganba firin tongo hanma kolokonde dii firin, a sa e so saraxaraliin yii Alatala yɛtagi Naralan Bubun dɛɛn na. ¹⁵ Saraxaraliin xa xɔli keden ba yulubi xafari saraxan na, bonna saraxa gan daxina. Nayi, a yi na kanna rasariɲan Alatala yɛtagi faxunna ma naxan minixi a ma. ¹⁶ Xa xɛmɛn bari bodeni igen mini, na kanna lan a a gbindin birin maxa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ¹⁷ Xa na ige sifan sa dugin ma hanma se kidin ma, na lan a maxa. A

mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ¹⁸ Xa xεmεn nun ɲaxanla kafu, e firinna birin lan e e maxa, e mi fa sariɲanxi han ɲinbanna.”

¹⁹ “Xa ɲaxanla a kike wanli, wunla minima a ma, a mi fa sariɲanxi xunsagi keden. Naxan na a yiin din a ra, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ²⁰ A nεma a kike wanli, xa a a sa saden ma hanma a dɔxɔ gbɛdɛn ma, na mi fa sariɲanxi. ²¹ Naxan na a yiin din a saden na, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ²² A na dɔxɔ gbɛdɛn naxan ma, naxan na a yiin din na ra, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ²³ Xa sena nde saxi na saden ma hanma gbɛdɛn ma, a yi dɔxi naxan ma, naxan yo na a yiin din na seen na, a mi fa sariɲanxi han ɲinbanna. ²⁴ Xa e nun xεmεna nde kafu, a wunla yi sa xεmεn ma, a fan mi sariɲanxi xunsagi keden. A na a sa sade yo ma na xɔsixi.”

²⁵ “Xa wunla lu minε ɲaxanla ma, naxan mi findixi a kike wanla ra, hanma a kike wali waxatin yi xɔnkuya ayi, a mi fa sariɲanxi han wunla yi ɲan alo a nεma a kike wanli. ²⁶ A na a sa saden naxan ma hanma a dɔxɔ gbɛdɛn naxan ma, na mi sariɲanxi, alo a nεma a kike wanli. ²⁷ Naxan na a yiin din na saden na hanma a dɔxɔ na gbɛdɛn ma, na kanna lan a a dugine xa, a yi a maxa, a mi sariɲanxi han ɲinbanna. ²⁸ Wuli minin na ɲan, na ɲaxanla lan a legedenna ti xunsagi keden, a sariɲanma nεn na yi. ²⁹ Xii soloferede lɔxɔni, a xa ganba firin hanma kolokonde dii firin tongo, a e xali saraxaraliin fεma Naralan Bubun dεn na. ³⁰ Saraxaraliin xa xɔliin boden ba yulubi xafari saraxan na, bonna saraxa gan daxina. Na xanbi

ra, ɲaxanla wuli minin xɔsin ɲanma nɛn Alatala yɛɛ ra yi.”

³¹ “Ɛ xa Isirayila kaane ratanga na feene ma naxanye e xɔsima, alogo e nama n batu bubun naxɔsi naxan e tagi, e yi faxa e xɔsina fe ra.”

³² Sariyane nan ne ra feni itoe ma: faxunna na mini xɛmɛn bari boden ma, igen na mini xɛmɛn xɛmɛyani a yi a xɔsi, ³³ɲaxanla nɛma a kike wanli, igena nde na mini xɛmɛn hanma ɲaxanla bari bodeni, e nun xɛmɛn naxan kafuma ɲaxanla ma a kike wali waxatini.

16

Ala solona lɔxɔna

¹ Harunaa dii firinna naxanye siga Alatala yɛtagi, ne faxa xanbini, Alatala yi falan ti Musa xa. ² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “A fala i tada Haruna xa, a a nama so yire sariɲanxi fisamantenni yɛ yo yɛ, yɛ masansan dugin xanbi ra Layiri Kankiraan yɛtagi, Ala solonama dɛnaxan yi. Xa a na liga, n minima a ma nɛn kundaan yiyani Layiri Kankiraan dɛrganla xun ma, a yi faxa.”*

³ “Haruna xa feni itoe nan liga alogo a xa so yire sariɲanxi fisamantenni: A lan a tura bulanna ba yulubi xafari saraxan na, e nun kontonna saraxa gan daxin na. ⁴ A lan a yi taa dugi guba sariɲanxin nagodo a ma, a yi a taa dugi wantanna so. A xa a tagi xidi taa dugi tagixidin na, a yi taa dugi namun so. Na dugine sariɲan, nanara a lan a yi a maxa benun a xa e so. ⁵ Isirayila yamaan lan e kɔtɔ firin so a yii yulubi xafari saraxan na, e nun konton

* **16:2:** 16.2Layiri Kankirana fe mɔn sɛbɛxi Xɔrɔyaan 25.10-22 kui.

keden saraxa gan daxin na. ⁶ Haruna xa turaan ba a yetena yulubi xafari saraxan na alogo a xa Ala solona a yete xa e nun a denbayana. ⁷ Na xanbi ra, a yi kotɔ firinne xali Alatala yetagi, Naralan Bubun deen na. ⁸ A xa kotone masensen alogo a xa a kolon naxan lan a findi Alatala gbeen na e nun naxan sigan yire naxini. ⁹ Masensenna na koton naxan suxu Alatala gbeen na, Haruna xa fa na ra, a a ba yulubi xafari saraxan na. ¹⁰ Masensenna na koton naxan suxu yire naxin gbeen na, a jɛjɛn nan nalima Alatala ma a solona seen na, e sa a bejin yire naxini burunna ra. ¹¹ Haruna xa fa turaan na, a a ba a yetena yulubi xafari saraxan na, a Ala solona a yete xa e nun a denbayana. A xa na turaan kɛe raxaba a yetena yulubi xafari saraxan na. ¹² A xa tɛe kɔ seen nafe tɛe wolonna ra naxan tongoxi saraxa ganden fari Alatala yetagi. A yi wusulan fujin yiin ye firin tongo, a yi e xali ye masansan dugin xanbi ra, yire sarijanxi fisamantenni. ¹³ A xa wusulanna sa tɛen na Alatala yetagi, alogo tutin naxan tema, na xa Layiri Kankiraan deraganla luxun alogo a nama faxesa. ¹⁴ A xa turaan wunla nde tongo a yii sonla ra, a yi a xuya Layiri Kankiraan deraganla yetagin ma. A mon yi a xuya Layiri Kankiraan yetagi daxɔna ma solofere. ¹⁵ Na xanbi ra, a xa koton kɛe raxaba yamaan yulubi xafari saraxan na, a yi a wunla xali ye masansan dugin xanbi ra, a yi a liga alo turaan wunla, a a xuya Layiri Kankiraan ma e nun a yetagi.”

¹⁶ “Na kiini, a xa Ala solona yire sarijanxi fisamantenna xa alogo a xa rasarijan Isirayila kaane xosi feene nun e murute feene nun e yulu-

bine birin ma. A mən xa a liga na kiini Naralan Bubun xa, naxan tixi Isirayila kaa xəsixine tagi. ¹⁷ Muxu yo nama lu Naralan Bubun kui a na so Ala solonadeni yire sarijanxi fisamantenni, han a yi mini. A xa Ala solona a yetεen xa e nun a denbayaan nun Isirayila yamaan birin.”

¹⁸ “Na xanbi ra, a yi mini, siga saraxa ganden yireni dεnaxan Alatala yetagi. A yi na fan nasarijan, a turaan nun kətən wunla sa saraxa ganden tongonna fenne birin ma. ¹⁹ A xa wunla xuya a yii sonla ra dəxə solofere saraxa ganden ma, alogo a xa a rasarijan Isirayila kaane xəsine ma.”

²⁰ “Haruna na yelin xəsine bε yire sarijanxi fisamantenna ma, e nun Naralan Bubuna, e nun saraxa gandena, a xa kətə jεjεn fan maso.

²¹ Haruna xa a yii firinne sa kətə jεjεn xunna fari, a yi Isirayila kaane hakεne nun murutε feene nun yulubine birin fala a ma, a yi e sa kətən xunna fari. A yi muxuna nde xε, alogo a xa sa kətən bejin burunna ra, ²² a yi e hakεne birin xali wulani. A xa kətən kedi, a siga burunna ra.”

²³ “Na xanbi ra, Haruna xa so Naralan Bubun kui, a yi taa dugine ba a ma, a naxanye so benun a xa so yire sarijanxini. A xa ne lu na. ²⁴ A xa a maxa yire sarijanxina nde yi, a yi a dugin bonne ragodo a ma. Na xanbi ra, a xa sa saraxa gan daxi firinna bonne ba a yetε xa e nun yamaan xa, a Ala solona a yetε xa e nun yamaan xa. ²⁵ A mən xa yulubi xafari saraxan turene sa tεeni saraxa ganden fari.”

²⁶ “Naxan kətən bejinxi yire jaxini, na lan a yi a dugine xa, a yi a maxa, a fa fa yamaan daaxadeni. ²⁷ Turaan nun kətən naxanye baxi

yulubi xafari saraxan na, naxanye wuli rawalixi yire sariɲanxini Ala solona seen na, ne lan e xali yamaan daaxaden fari ma, e kidine nun e suben nun e gbiine yi sa tɛɛni. ²⁸ Naxan na e gan, na lan a yi a dugine xa, a yi a maxa. Na xanbi ra, a yi so yamaan daaxadeni.”

²⁹ “Habadan sariyan na a ra ε xa. Kike solofereden xii fuden lɔxɔni, ε xa sunna suxu, ε tan Isirayila kaane ba, xɔɲɛn naxanye dɔxi ε konni ba, ε xa wanla birin beɲin. ³⁰ Amasɔɔ Ala solonama ε xa na lɔxɔn nin, alogo ε xa sariɲan. Nayi, ε sariɲanma nɛn ε yulubine birin ma Alatala yɛɛ ra yi. ³¹ A xa findi Mataɓu Lɔxɔn nun sanla ra. E xa sunna suxu na lɔxɔni. Habadan sariyan na a ra.”

³² “Saraxaraliin naxan bata masusan a sugandi feen na, a dɔxɔ saraxaraliyani a baba funfuni, na nan Ala solonama. A tan nan taa dugi doma rasariɲanxine soma, ³³ a Ala solona yire sariɲanxin nun Naralan Bubun nun saraxa ganden nun saraxaraline nun Isirayila yamaan birin xa. ³⁴ Habadan sariyan na a ra ε xa. Ala solonama Isirayila kaane yulubine birin ma fe ra lɔxɔ kedenni ɲɛɛn bun ma.”

E yi a liga alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

17

Isirayila kaane xa sariɲan

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a a xa a fala Haruna xa, e nun a diine nun Isirayila kaane birin, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi. ³ Isirayila kaan naxan na a ɲingen ba saraxan na, hanma yɛxɛɛna hanma

siina, yamaan daaxadeni hanma a fari ma, ⁴ a mi a xali Naralan Bubun so dεεn na alogo a xa a rali Alatala ma kiseen na Alatala Batu Bubun yetagi, na kanna yatεma nen alo faxa tiina. A bata wunla ramini, na kanna kedima nen a yamani. ⁵ Na ma, Isirayila kaane bama nen saraxan be burunna ra, e fa e saraxane ra saraxaraliin fema Alatala yetagi Naralan Bubun dεεn na, a yi e ba bɔɲε xunbeli saraxan na Alatala xa. ⁶ Saraxaraliin xa a wunla xuya Alatalaa saraxa ganden dexɔnna ma Naralan Bubun dεεn na, a yi a turene sa tεeni, a xirin yi rafan Alatala ma. ⁷ Nayi, Isirayila kaane nama fa suxure kɔtɔne ki, e tinxintareyaan liga Ala ra naxanye xɔn. Habadan sariyan na a ra e tan xa e nun e yixetene birin.”

⁸ A mɔn xa a fala, a naxa, “Isirayila kaan hanma xɔɲεn naxan dɔxi e tagi, a na saraxa gan daxin ba hanma saraxa gbεtε, ⁹ xa a mi a xali Naralan Bubun dεεn na alogo a xa ba Alatala xa, a kedima nen a yamaan ye.”

Wunla nama don

¹⁰ “Isirayila kaan hanma xɔɲεn naxan dɔxi e tagi, naxan na wunla don, n kelima nen na kanna xili ma, n yi a kedi a yamaan ye. ¹¹ Amasɔtɔ fati benden niina a wunla nin. N tan bata wunla findi n solona seen na ε niine xa, naxan sama saraxa ganden fari. Amasɔtɔ wunla nan n solonama bayo niina a yi. ¹² Nanara, n na falama ε tan Isirayila kaane xa, ε tan sese nama wunla don. Xɔɲε yo naxan dɔxi ε tagi, e nama wunla don. ¹³ Isirayila kaan hanma xɔɲεn naxan ε tagi, naxan na suben hanma xɔliin faxa donsoyani naxan daxa a don, a xa a wunla dindin bɔxɔni a benden sa a ye ma. ¹⁴ Amasɔtɔ

suben birin niina a wunla nin. Nanara, n bata a fala Isirayila kaane xa, n naxa, ‘E nama sube yo wunla don, amasoto suben birin niina a wunla nin. Naxan yo a don, na kedima nen Isirayila yamani.’ ”

¹⁵ “Naxan na suben don naxan faxaxi a yete ma hanma sube gbete naxan faxaxi, a na findi Isirayila bari diin na hanma xone, na kanna lan a yi a dugine xa, a yi a maxa. A mi fa sarijanxi han jinbanna, na xanbi ra a yi sarijan. ¹⁶ Xa a mi a dugine xa, xa a mi a maxa, a na haken goronna tongoma nen.”

18

Kafu feen sariyane

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa ito nan fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Alatala nan n tan na, e Ala. ³ E nama Misiran kaane namunne liga, e yi dxi denaxan yi, hanma Kanan yamanan namunne, n na e xalima denaxan yi. E nama e namunne suxu de! ⁴ E xa n ma sariyane nun n ma tone suxu bayo Alatala nan n tan na, e Ala.”

⁵ “E xa n ma tone nun n ma sariyane suxu bayo naxan na e suxu, na kanna nii rakisın soto ma nen e xon. Alatala nan n tan na.”

⁶ “Muxu yo nun a bari boden nama kafu. Alatala nan n tan na.”

⁷ “I nama i baba rayagi, e nun i nga yi kafu. I nga na a ra. E nama kafu.”

⁸ “E nun i baba jaxalan gbete nama kafu, na i baba rayage nen.”

9 “Ἐ nun i magilēn nama kafu, i baba dii tēmēna hanma i nga dii tēmēna, hali ε mi maxuruxi tande kedenna ma.”

10 “Ἐ nun i mamandenna nama kafu i ya dii xēmēna dii tēmēna hanma i ya dii tēmēna dii tēmēna. Amasōto na i tan yage nen.”

11 “Ἐ nun i baba jaxalan gbete a dii tēmēn nama kafu, a naxan barixi i baba ma. I magilēn na a ra.”

12 “Ἐ nun i baba magilēn nama kafu. I baba bari boden na a ra.”

13 “Ἐ nun i nga ngaxakeden jaxalanmaan nama kafu. I nga bari boden na a ra.”

14 “I nama i baba ngaxakedenna rayagi. Ἐ nun a jaxanla yi kafu. I nga xurin na a ra.”

15 “Ἐ nun i mamuxun nama kafu. I ya diina jaxanla na a ra. Ἐ nama kafu.”

16 “Ἐ nun i ngaxakedenna jaxanla nama kafu. Na i ngaxakedenna rayage nen.”

17 “Ἐ nun jaxanla nde nama kafu, ε nun a dii tēmēn fan yi kafu. Ἐ nun a mamandenna nama kafu, a dii xēmēna dii tēmēna hanma a dii tēmēna dii tēmēna. I bari boden nan ne ra. Na mi daxa.”

18 “I nama i ya jaxanla bari boden tongo i ya jaxanla ra, i ya jaxanla mōn jējē, alogo i nama yengen naso e tagi.”

19 “Ἐ nun jaxanla nama kafu a nēma a kike wanli, amasōto a mi saripanxi.”

20 “Ἐ nun i lanfana jaxanla nama kafu, i yi i yete xōsi a xōn.”

21 “I nama i ya dii yo ba saraxan na Mōlōkō suxure kideni, i yi i ya Ala xili kala. Alatala nan n tan na.”

22 “Ɛ nun xεmεn nama kafu alo naxanla. Xɔsi feen nan na ra.”

23 “Ɛ nun suben nama kafu, i yi i yεtε xɔsi a xɔn. Naxanla nama a maso suben na e kafu. Fe haramuxin nan na ra.”

24 “Ɛ nama ε xɔsi na kεwali yo xɔn. Amasɔtɔ n siyaan naxanye kedima ε yεε ra, ne e yεtε xɔsi na feene nan xɔn. 25 E kεwanle bɔxɔ yεtεεn xɔsi nεn. Nanara, n yi e hakene saran e ra, bɔxɔn yi a mε e ra. 26 Nayi, ε tan Isirayila kaane nun xɔnεn naxanye ε tagi, ε xa n ma tɔnne nun sariyane suxu. Ɛ nama xɔsi feni itoe liga de! 27 Amasɔtɔ naxanye yi dɔxi bɔxɔni ito yi benun ε tan, ne yi feni itoe birin ligama, e bɔxɔn naxɔsi. 28 Na bɔxɔn nama a mε ε fan na ε xɔsina fe ra, alo siyaan naxanye yi na benun ε tan. 29 Nanara, naxan yo na xɔsi feni ito nde liga, na kedima nεn a yamani. 30 Ɛ xa n ma yamarine suxu, ε nama namun xɔsixi yo liga naxanye yi ligama mεnni benun ε tan. Ɛ nama ε yεtε xɔsi e xɔn. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

19

Yamaan nasarijan fena

1 Alatala yi a fala Musa xa, 2 a xa ito fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Ɛ xa sarijan, amasɔtɔ n tan sarijan, n tan, Alatala, ε Ala. 3 Birin xa a nga nun a baba binya, a yi Matabu Lɔxɔne suxu. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

4 “Ɛ nama suxurene batu, ε nama wure raxulunxin nafala ala maligane ra. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

5 “Ɛ na bɔnε xunbeli saraxan ba Alatala xa, ε xa a ba a fajin na alogo a xa a rasuxu. 6 Saraxan suben

xa don a faxa ləxəni hanma na xətən bode. Naxan na lu han a xii saxande ləxəni, ε xa na sa tɛɛni. ⁷ Xa ε nde don xii saxande ləxəni, na haramuxi, na mi rasuxuma. ⁸ Naxan na a don, na a haken goronna tongoma nɛn. Amasətə a bata Alatalaa se rasarijanxin naharamu. Na kanna kedima nɛn a yamani.”

⁹ “E na malo xaban fəb, ε nama maala xaba han xɛɛn xɛdɛɛn xən. E nama tənsonne makentun naxanye na lu a xəri ma. ¹⁰ I nama sansi bogi dənɣene bolon langani, i nama xənne makə naxanye yolonxi. I xa ne lu yiigelitəne nun xəpɛne xa. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

¹¹ “E nama mujan ti. E nama wulen fala. E nama ε bode yanfa. ¹² E nama ε kəb n xinli wulen fari, amasətə i ya Ala nan xili kalama. Alatala nan n tan na.”

¹³ “I nama i muxun boden yii seene tongo yanfan xən, i yi a jaxankata. I nama walikɛɛn saranna ramara i konni han na xətən bode.”

¹⁴ “I nama tuli xərin konbi, i nama sese sa danxutəɔn yɛɛ ra naxan a rabirɛ, koni i xa gaxu Ala yɛɛ ra. Alatala nan n tan na.”

¹⁵ “E nama tinxintareya liga kiti sadeni. I nama yiigelitəɔn nafisa, i nama nafulu kanna rafisa, koni i xa i adamadi boden makiti tinxinni. ¹⁶ I nama i adamadi boden mafala yamaan tagi. I nama i adamadi boden təpɛgɛ alogo a xa faxa. Alatala nan n tan na. ¹⁷ I nama i ngaxakedenna rapaxu, koni i xa i adamadi boden maxadi, alogo i nama yulubin tongo a fe ra. ¹⁸ I nama i gbeen jəxə. I nama yamaan muxuna nde fe xənnantenyaa namara i kui. I adamadi boden xanu alo i yɛtɛna. Alatala nan n tan na.”

19 “Ɛ xa n ma tɔnne suxu. I nama sube siya firinne rakafu. I nama sansi siya firinna si xεen ma. I nama gεε siya firinna dugi sɔxɔnxin so.”

20 “Xa xεmena nde nun konyi gilena nde kafu, muxu gbete naxan masuxi a naxanla ra, naxan munma xunba hanma a xɔɔya, e kala tixin saranma e ra nen. Koni e mi faxama, amasɔɔ a munma yi xunba nen. 21 Xεmen lan a kontonna xali Alatala yetagi Naralan Bubun dεen na a yangin saraxan na. 22 Saraxaraliin xa yangin saraxa kontonna findi Alatala solona seen na a yulubi ligaxina fe ra, a yulubin yi xafari.”

23 “Ɛ na so na yamanani, n na ε xalima denaxan yi, ε yi bogiseen siyaan birin si, ε xa tɔnna dɔxɔ e bogine ra. E haramuxi nen ε tan xa nεε saxan, ε nama e don. 24 Nεen naanindeni, bɔxɔn bogine birin nasarihanma nen Alatala tantun seen na. 25 Nεen suulundeni, ε nɔe e bogine donne nen. Nayi, ε bogi se sɔtɔxine sigan gbo ayi nen. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

26 “Ɛ nama sese don wunla naxan yi. Ɛ nama ε yiimato, ε nama kɔerayaan liga. 27 Ɛ nama ε xunna de bi a radigilinxin na. I nama i de xaben dexɔnne bi. 28 Ɛ nama ε fatin mabɔ faxa feen sunun taxamasenna ra. Ɛ nama taxaraan te ε fatin ma. Alatala nan n tan na.”

29 “I nama i ya dii temen nayagi i a findi yalunden na, alogo yamanan nama bira yalunyaan fɔxɔ ra, a yi rafe fe naxin na. 30 Ɛ xa Matabu Lɔxɔne suxu, ε yi n ma yire sarihanxin binya. Alatala nan n tan na.”

31 “Ɛ nama siga koron bɔnbɔne nun yiimatone fema, alogo e nama ε raxɔsi. Alatala nan n tan na,

ε Ala.”

³² “I xa keli fonna bun binyeni. I xa fonne binya, i yi gaxu i ya Ala yεε ra. Alatala nan n tan na.”

³³ “Xa xɔɲɛn fa dɔxɔ ε yamanani, ε nama ɲaxu a ra, ³⁴ koni ε xa a yisuxu alo yamanan bari diina ε tagi. I xa a xanu alo i yetena, amasɔtɔ ε findi xɔɲɛn na nɛn Misiran yamanani. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

³⁵ “ε nama tinxintareya liga kiti sadeni, hanma se maligadeni, hanma se binyeni ligadeni, hanma se yiligadeni. ³⁶ ε sikeela xa tinxin. ε nɛma sese maligε, ε xa ligase kamalixin nawali. Alatala nan n tan na, ε Ala, naxan ε ramini Misiran yamanani.”

³⁷ “ε xa n ma tɔnne nun sariyane birin suxu. Alatala nan n tan na.”

20

Sariya kalane saranna fe

¹ Alatala yi a fala Musa xa ² a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa,

“Isirayila kaan hanma xɔɲɛn naxan dɔxi Isirayila bɔxɔni, xa na nde a diin ba saraxan na Mɔlɔkɔ suxure kideni, yamaan xa a magɔlɔn a faxa. ³ N tan yetεen kelima nɛn a xili ma, n yi a kedi Isirayila yamani. Amasɔtɔ a to a diin ba saraxan na Mɔlɔkɔ suxuren xa, a bata n ma yire sariɲanxin naxɔsi, a yi n xili sariɲanxin kala. ⁴ Xa yamaan bata e yεene raxi na feen ma, e tondi na kanna faxε, naxan a diin baxi saraxan na Mɔlɔkɔ xa, ⁵ n tan yetεen kelima nɛn a xili ma e nun a denbayana. N na a kedima nɛn Isirayila yamani e nun naxanye birin biraxi a fɔxɔ ra e n yanfa Mɔlɔkɔ suxure kideni.”

6 “Xa muxuna nde n yanfa, a bira koron bɔnbɔne nun yiimatone fɔxɔ ra, n kelima nen a xili ma, n yi a kedi a yamani. 7 E xa e yete suxu sarijanni, alogo e xa sarijan amasɔtɔ Alatala nan n tan na, e Ala.”

8 “E xa n ma tɔnne suxu, e yi e liga. Alatala nan n tan na, naxan e rasarijanma.”

9 “Naxan yo na a baba danga hanma a nga, e na kannu faxa. A tan nan a faxa feen nagidixi, bayo a bata a baba danga hanma a nga.”

10 “Xa xemena nde yalunya liga e nun xeme gbete a jaxanla, a lanfana jaxanla, e xa xeme yalunxin nun jaxalan yalunxin firinne birin faxa.”

11 “Xa xemena nde nun a baba jaxanla kafu, a bata a baba rayagi. E xa xemen nun jaxanla firinne birin faxa. E tan yeteen nan e faxa feen nagidixi. 12 Xa xemena nde nun a mamuxun kafu, e xa e firinne birin faxa. Amasɔtɔ e bata fe jaxin liga. E tan nan e faxa feen nagidixi.”

13 “Xa xemena nde kafu xemen ma alo muxun kafun jaxanla ma kii naxan yi, e firinna birin bata xɔsi feen liga. E xa e firinna birin faxa. E tan nan e faxa feen nagidixi.”

14 “Xa xemena nde dii teme nun a nga fen a jaxanla ra, fe jaxin nan na ra. Xemen nun jaxanle birin xa gan, alogo na fe jaxin nama lu e tagi.”

15 “Xa xemena nde kafu suben ma, e xa a faxa, e yi suben faxa.”

16 “Xa jaxanla nde a maso suben na e yi kafu, e xa jaxanla nun suben faxa. E xa faxa, e tan nan e faxa feen nagidixi.”

17 “Xa muxuna nde a magilen tongo a jaxanla ra, a baba a dii temena hanma a nga a dii temena, e yi

kafu, yagin nan na ra. E xa kedi yamaan ye. Xemen bata kafu a magilen ma, a tan nan a haken goronna tongoma.”

¹⁸ “Xa xemena nde kafu jaxanla ma a nema a kike wanli, e firinne birin xa kedi yamani bayo e lanxi e yagi feen ma nen.”

¹⁹ “E nun i nga ngaxakedenna hanma i tenen nama kafu, bayo na i bari boden nayagima nen. E firinna birin e haken goronna tongoma nen.”

²⁰ “Xa xemena nde nun a soxo jaxanla kafu, a bata a soxo rayagi. E firinna nan e haken goronna tongoma, e faxama nen e mi dii bari.”

²¹ “Xa xemena nde a ngaxakedenna jaxanla tongo a jaxanla ra, xosin nan na ra. A bata a ngaxakedenna rayagi. E mi dii barima.”

²² “E xa n ma tonne nun n ma sariyane birin suxu, e yi e liga, alogo na boxon nama a me e ra, n na e xalima boxon naxan yi doxodeni. ²³ N siyaan naxanye kedima e yee ra, e nama bira ne namunne foxo ra. Amasoto e feni itoe birin ligaxi nen e yi rajaxu n ma. ²⁴ Koni n na a fala nen e xa, n naxa, ‘E boxon soma e tan nan yii. N na boxon fima e ma nen e keen na, kumin nun nonon gbo denaxan yi.’ Alatala nan n tan na, e Ala, naxan e sugandixi siyane tagi. ²⁵ Nanara, e xa sube haramuxine nun sube daxaxine tagi raba, e nun xoli haramuxine nun a daxaxine. E nama e yete xosi subeni itoe xon, hanma xoline xon, hanma niimaseen naxanye e masigama boxon ma, n tonna saxi naxanye ra a e haramuxi.”

²⁶ “Nayi, e findima n ma yama sarijanxin na nen, amasoto n tan Alatala sarijan. N bata e sugandi siyane tagi, alogo e xa findi n gbeen na.”

27 “Xεμεν hanma naxanla naxan ε tagi, xa a findi koron bɔnbɔn na hanma yiimatoon na, ε xa a magɔlɔn a faxa. A tan nan a faxa feen nagidixi.”

21

Saraxaraline sariɲanna

1 Alatala yi a fala Musa xa, a a xa a fala saraxaraline xa, Harunaa diine, a naxa, “Saraxaraliin nama a yetε xɔsi a muxuna nde nandeni, a a maso a binbin na. 2 Fɔ a muxu kɛndene alo itoe: a nga, a baba, a diina, a dii tɛmena, a tada hanma a xunyena, 3 hanma a magilen naxan munma futu, naxan dɔxi a konni bayo xεμεn mi a yii. A nε a yetε xɔse nen e nandeni. 4 Koni, saraxaraliin naxan tixi yamaan yeε ra, na nama a yetε xɔsi, a yetε rayagi. 5 Xa sayaan ti, saraxaraline mi lan e e xunne bi, hanma e e dε xabene dεxɔn bi, hanma e e fatin mabɔ. 6 E xa sariɲan e Ala yetagi, e nama e Ala xili kala, amasɔtɔ e tan nan saraxane ralima Alatala ma tεen na, naxanye luxi alo e Ala donsena. Nayi, e xa sariɲan. 7 E nama yalunden futu hanma naxanla naxan xεme feen kolon hanma naxanla naxan ma xεme a mεxi a ra. Amasɔtɔ e rasariɲanxin na a ra Ala xa. 8 I xa a yatε muxu sariɲanxina, amasɔtɔ a tan nan saraxane fima Ala ma naxanye luxi alo a donsena. Nanara, ε xa a kolon a sariɲan, amasɔtɔ n tan Alatala sariɲan, n tan nan ε rasariɲanma. 9 Xa saraxaralina diina nde a yetε rayagi a findi yalunden na, a a baba nan nayagixi. A xa gan.”

10 “Saraxarali kuntigin naxan bata masusan, a sugandi a ngaxakedenne tagi alogo a xa nɔ dugi rasariɲanxine sodeni, na nama a xunsexeen lu a

yitontaren na hanma a yi a dugine yibo jandeni. ¹¹ A nama so binbin xun ma. A nama a yete xosi hali a baba na a ra hanma a nga. ¹² A nama mini yire sarijanxin kui, hanma a yete xosi, amasoto a rasarijanxi Alaa masusan turen nan na. Alatala nan n tan na. ¹³ A xa sungutun nasolnxin tongo a jaxanla ra. ¹⁴ A nama kaja gilen tongo, hanma jaxanla bejinxina hanma yalunde xosixina, koni a xa sungutun nasolnxin tongo a yamani, ¹⁵ alogo a nama a yixetene rayagi a yamaan tagi. Alatala nan n tan na naxan a rasarijanma.”

¹⁶ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁷ a xa a fala Haruna xa, a naxa, “I yixeten muxu madonxi yo nama wali saraxa rabadeni, a Ala donseen nali a ma. ¹⁸ Madontō yo mi daxa a a maso: danxutōna, lebutenna, naxan yetagi madonxi, hanma naxan salen se madonxi, ¹⁹ sankalatōna hanma yiikalatōna, ²⁰ dantōna hanma tongona, teeli kannu, hanma kafanla muxun naxan ma, hanma naxan tēgenxi. ²¹ Saraxarali Haruna yixeten madonxi yo nama a maso, a yi saraxane rali Alatala ma teen na. Madontōn na a ra, a mi lan a a maso, a Ala donseen nali a ma. ²² A nœ Alaa donse sarijanxin sifan birin donje nen, hali naxanye sarijan han. ²³ Koni a madontōyana fe ra, a mi lan a yi a maso yire sarijanxin ye masansan dugin na hanma saraxa gandena. A nama n ma yire sarijanxina fe kala. Alatala nan n tan na, naxan saraxaraline rasarijanma.” ²⁴ Musa yi na falane rali Haruna nun a diine ma, e nun Isirayila kaane birin.

22

Saraxane sariḡanna

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Haruna nun a diine xa, a Isirayila kaane na saraxa sariḡanxin naxanye fi n ma, e xa ne suxu ki faḡi e don kiin ma alogo e nama n xili sariḡanxin kala. Alatala nan n tan na.

³ A fala e xa, i naxa, “Xa ε yixεε yo mi sariḡan waxati famatōne yi, a a maso Isirayila kaane saraxane ra e naxanye ralima Alatala ma, na kanna kedima nεn n yeḡagi. Alatala nan n tan na.”

⁴ “Xa fure ḡaxin bata mini Haruna yixεεna nde fatin ma, hanma furen yi a bari boden suxu, na mi lan a saraxa sariḡanxine don benun a xa rasariḡan. A mōn mi sariḡanxi xa a bata a yiin din sena nde ra naxan bata din muxun binbin na, hanma igen sifana nde naxan minixi muxun xεmεyani, ⁵ hanma a na a yiin din bubu seen na hanma muxun naxan mi sariḡan, hanma a findi se xōsixi yo ra. ⁶ Naxan na a yiin din na se sifan na, na mi fa sariḡanxi han ḡinbanna. A nama saraxa sariḡanxine don, han a yi a fatin birin maxa. ⁷ Sogen na godo, a bata sariḡan. Na xanbi ra, a nōε saraxa sariḡanxine donḡε sōnōn, amasōtō a balon na a ra. ⁸ A nama suben don naxan faxaxi a yeḡε ma hanma burunna subene naxan yibōxi, alogo a nama a yeḡε xōsi a xōn. Alatala nan n tan na.”

⁹ “Saraxaraline xa n ma yamarine suxu alogo e nama yulubin tongo, e faxa e kalane fe ra. Alatala nan n tan na, naxan e rasariḡanma. ¹⁰ Muxu yo nama saraxa sariḡanxin don xa a mi saraxaralina denbayani. Hali saraxaralina muxu xilixina

hanma a walikεεn mi daxa a a don. ¹¹ Koni xa saraxaraliin bata konyina nde sara, hanma naxan barixi a konni, na nεε a donηε nεn. ¹² Xa muxuna nde saraxaralina dii tεmεn dɔxɔ a ηaxanla ra, saraxarali mi a tan na, dii tεmεn nama fa saraxa sariηanxine don. ¹³ Koni xa saraxaralina dii tεmεn findi kaηa gilεn na hanma a futun yi kala, dii mi a yii, a xεtε a baba konni alo a to yi dii ηɔrεyani, a nεε a baba donseen donηε nεn. Koni naxan mi saraxaralina denbayani, na nama a don. ¹⁴ Xa muxuna nde a saraxa sariηanxin don tantanni, a lan a yi a ηɔxɔn fi, a mɔn yi yaganna dɔxɔηa ma firin sa a fari a yanginna ra. ¹⁵ Saraxaraline nama Isirayila kaane saraxa sariηanxine kala e naxan bama Alatala xa. ¹⁶ Xa e tin yamaan yi saraxa sariηanxine don, e bata e findi yulubi tongone ra, yanginna fima naxan ma fe ra. Alatala nan n tan na, naxan e rasariηanma.”

¹⁷ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁸ a xa a fala Haruna nun a diine nun Isirayila kaane birin xa, a naxa, “Isirayila kaan birin hanma xɔηene Isirayila yi, naxan saraxa gan daxin bama Alatala xa, dε tiin nakamalina fe ra, hanma ηεnige ma saraxana, ¹⁹ a lan a yi fa turaan na hanma kontonna, hanma kɔtɔna fε mi naxan na. ²⁰ Fεεn xuruseen naxan na, a mi lan ε yi fa na ra, amasɔtɔ a mi rasuxuma ε xa. ²¹ Xa muxuna nde fa xuruse gbeen na hanma a xunxurina, bɔηε xunbeli saraxan na Alatala xa, hanma dε tiin nakamali saraxana hanma ηεnige ma saraxana, fε yo nama lu a ra alogo a xa rasuxu. ²² Nayi, ε nama fa xuruse yεtaren na, ε a rali Alatala ma tεεn na n ma saraxa ganden fari, hanma naxan madɔnxi, hanma a maxɔlɔxi,

hanma furen naxan fatin ma hanma kaban naxan ma. ²³ Ningena hanma yexɛɛna naxan salen se kuya hanma a dungi, i nɔɛ na bɛ nɛn jɛnige ma saraxan na, koni a mi rasuxɛ dɛ tiin nakamali saraxan na. ²⁴ Ɛ nama fa xuruseen na Alatala xɔn naxan tɛɛnxi, a dɛlane kalaxi, hanma e baxi na. Ɛ nama na ba saraxan na ɛ yamanani. ²⁵ Ɛ nama na xuruse sifan nasuxu xɔjɛne yii, ɛ a ba donse saraxan na ɛ Ala xa. Amasɔtɔ e tɛɛnxi. Fɛna e ra. E mi rasuxɛ ɛ xa.”

²⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²⁷ “Ningena, yexɛɛna hanma siin na bari, a xa lu a nga bun xii solofere. Xii solomasɛxɛde lɔxɔni e nun na xanbi ra, a rasuxɛ nɛn saraxan na, naxan nalima Alatala ma tɛɛn na. ²⁸ Ningena hanma yexɛɛna, ɛ nama e nun a diin kɔɛ raxaba lɔxɔ kedenni. ²⁹ Xa ɛ barika bira saraxan ba Alatala xa, ɛ xa a ba ki fajɪ alogo a xa rasuxu. ³⁰ A donma na lɔxɔn yɛtɛɛn nin. Ɛ nama sese lu han xɔtɔnni. Alatala nan n tan na.”

³¹ “Ɛ n ma yamarine suxu ɛ yi e liga. Alatala nan n tan na.”

³² “Ɛ nama n xili sarijanxin kala, alogo n xa lu sarijanni ɛ tagi, ɛ tan Isirayila kaane. Alatala nan n tan na, naxan ɛ rasarijanma. ³³ N tan nan ɛ ramini Misiran yamanani, n yi findi ɛ Ala ra. Alatala nan n tan na.”

23

Isirayila yamana sali lɔxɔne

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Sali lɔxɔne ni itoe ra Alatala xa, ɛ yamaan xilima malan sarijanxini waxatin naxan yi. Sali lɔxɔne ni itoe ra n xa. ³ Ɛ xa wali xii sennin, koni xii soloferede lɔxɔn findixi Matabu

Ləxən nan na, malan sarijanxin tima ləxən naxan ma. E nama wali yo ke. E xa Matabu Ləxən findi Alatala gbeen na e nema dəxi dədə yi.”

Yatene 28.16-25

⁴ “Sali ləxən bonne ni i ra Alatala xa. E xa yamaan xili malan sarijanxini waxatini itoe yi:
⁵ Kike singen xii fu nun naaninna, fitirin ma, Halagi Tiin Dangu Ləxən Sanla nan na ra Alatala xa. ⁶ Na kiken xii fu nun suulundena, Buru Tetaren Sanla nan na ra Alatala xa. E xa buru ratetarene don xii solofere. ⁷ Xii singeni, e xa malan sarijanxin maxili. Na ləxəni, e nama e wanle ke. ⁸ E xa saraxane rali Alatala ma tēen na xii solofere. Xii soloferede ləxəni, e mən yi malan sarijanxin maxili. Na ləxəni, e nama e wanle ke.”

⁹ Alatala yi a fala Musa xa, ¹⁰ a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “N bəxən naxan soma e yii, e na so mēni, e se xaban fələ, e xa fa e bogise singen xidin na saraxaraliin fəma. ¹¹ Saraxaraliin xa a yita Alatala ra Matabu Ləxən xətən bode, alogo a xa a rasuxu e yii. ¹² E se xidin yitama Ala ra ləxə naxan yi, e xa yexēen jee kedenna ba saraxa gan daxin na Alatala xa, fe mi naxan na, ¹³ e nun bogise saraxana, murutu fupin kilo sennin naxan basanxi turen na. Na xa rali Alatala ma tēen na, naxan xiri rafan a ma, e nun minse saraxan wudi bogi igen litiri keden e nun a tagi. ¹⁴ Burun ba, tənən ganxine ba, a xindene ba, e nama se xabaxi yo don benun e xa fa na saraxane ra e Ala xa. Habadan sariyan nan na ra e yixetene birin xa, e na dəxə dədə yi.”

Yatene 28.26-31

¹⁵ “Keli Matabu Ləxən xətən bode, e malo xidin yitama Ala ra ləxən naxan yi, xunsagi solofere

xa dangu. ¹⁶ Xii tonge suulundeni, Matabu Ɓɔɔ solofereden xɔtɔn bode, ε mɔn xa bogise xaba nɛnɛn fi Alatala ma bogise saraxan na. ¹⁷ E xa murutu fupin kilo saxan nafala buru ratexin na, ε fa na buru xun firin na bogise singe saraxa ralixin na Alatala xa. ¹⁸ Yamaan mɔn xa kontondi solofere ba saraxan na ɲεε keden kedenne fε mi naxanye ra, e nun tura bulan keden nun konton firin, sa bogise saraxa burune fari e nun bogise saraxane nun minse saraxan naxanye daxa. Saraxa gan daxin nan ne ra, naxanye ralima Alatala ma tɛɛn na, e xirin yi rafan a ma. ¹⁹ E mɔn xa kɔtɔ keden ba yulubi xafari saraxan na, e nun yεxεɛn ɲεε keden kedenna firin bɔɲε xunbeli saraxan na. ²⁰ Saraxaraliin xa yεxεε firin nun bogise singen burun yita n na se ralixin na. E rasariɲanma Alatala xa nɛn, e yi so saraxaraliin yii. ²¹ Na Ɓɔɔn yeteni, ε xa yamaan xili malan sariɲanxini. E nama ε wanle kε na Ɓɔɔni. Habadan sariyan na a ra ε yixetene birin xa, ε na dɔɔdεdε yi. ²² E na malo xaban fɔɔ, ε nama maala xaba han xεɛn xεdεɛn xɔn, ε nama tɔnsɔnne makentun naxanye na lu a xɔri ma. I xa ne lu yiigelitɔne xa e nun xɔɲene. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

Yatene 29.1-6

²³ Alatala yi a fala Musa xa, ²⁴ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Kike solofereden xii singeni, ε xa ε matabu na Ɓɔɔni ε yi a binya, ε xɔtaan fe, ε yamaan xili malan sariɲanxini. ²⁵ E nama ε wanle kε na Ɓɔɔni, ε xa saraxane rali Alatala ma tɛɛn na.”

*Ala Solona Ɓɔɔna
Yatene 29.7-11*

²⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²⁷ “Kike solofereden xii fuden xa findi Ala Solona Lɔxɔn na. E xa malan sariɲanxin ti, e yi sunna suxu, e yi saraxane rali Alatala ma tɛɛn na. ²⁸ E nama e wali yo ke na lɔxɔni, amasɔtɔ Ala Solona Lɔxɔn na a ra. Alatala solonama e xa na lɔxɔn nin, e Ala. ²⁹ Xa naxan yo mi sunna suxu na lɔxɔni, na kedima nɛn a yamani. ³⁰ Xa naxan yo wali na lɔxɔni, n na a raxɔrima nɛn a yamaan ye. ³¹ E nama wali yo ke. Habadan sariyan na a ra e yixetene birin xa, e na dɔxɔ dɛdɛ yi. ³² Matabu Lɔxɔn na a ra e xa e nun sali lɔxɔna. E xa sunna suxu. E xa matabu sanla raba keli kiken xii solomanaaninden ɲinbanna ma han na xɔtɔn bode ɲinbanna.”

*Bubu Kui Sanla
Yatene 29.12-40*

³³ Alatala yi a fala Musa xa, ³⁴ a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Kike solofereden xii fu nun suulundeni, Bubu Kui Sanla na ra Alatala xinli, han xii solofere. ³⁵ Sanla xii singeni, malan sariɲanxin tima nɛn, e nama e wali yo ke. ³⁶ Xii solofere, e xa saraxane rali Alatala ma tɛɛn na. Xii solomasɛxɛde lɔxɔni, e mɔn xa malan sariɲanxin ti, e mɔn yi saraxane rali Alatala ma tɛɛn na. Malan sariɲanxin na a ra, e nama e wali yo ke. ³⁷ Sali lɔxɔne nan ne ra Alatala xa, e yamaan xilima malan sariɲanxini lɔxɔn naxanye yi, alogo e xa saraxane rali Alatala ma tɛɛn na, saraxa gan daxine nun bogise saraxane nun saraxa gbɛtɛye, e nun minse saraxane, naxanye daxa sali lɔxɔne yi. ³⁸ Saraxani itoe sama Alatalaa Matabu Lɔxɔne saraxane fari nɛn, e nun e kiseene nun e dɛ tiin

nakamali saraxane, e nun ε ηενige ma saraxane ε naxanye birin fima Alatala ma.”

³⁹ “Kike solofereden xii fu nun suulunde lɔxɔni, ε na yelin bogi seene malandeni xεεn ma, ε xa sanla raba Alatala xa xii solofere. Xii singen nun xii solomasεxεden findin Matabu Lɔxɔne nan na. ⁴⁰ Xii singe lɔxɔni, ε xa bogise fajine ba wudine kɔε ra, e nun tugu yiine, e nun ηɔxɔndene, e nun wudi yii gbεtεye, ε yi sεwa Alatala yεtagi ε Ala han xii solofere. ⁴¹ ε xa sanli ito raba Alatala xa ηεε yɔ ηεε, xii solofere. Habadan sariyan na a ra ε yixεtεne birin xa. ε sanla raba ηεεn kike soloferedeni. ⁴² ε xa dɔxɔ bubune kui xii solofere. Isirayila bari diine birin xa lu bubune kui, ⁴³ alogo ε yixεtεne xa a kolon fa fala η na e benbane radɔxɔ nen bubune kui, n to ε ramini Misiran bɔxɔni. Alatala nan n tan na, ε Ala.”

⁴⁴ Musa Alatalaa sali lɔxɔne fala na kii nin Isirayila kaane xa.

24

Yire sariɲanxin lenpu dɔxɔ sena Xɔrɔyaan 27.20,21

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “A yamari Isirayila kaane ma a e xa fa oliwi ture fajin na i xɔn, alogo lenpune xa dεge waxatin birin. ³ Haruna xa a yengi lu lenpune xɔn Layiri Kankiraan ye masansan dugin fari ma Naralan Bubun kui, alogo e xa dεge Alatala yεtagi keli ηinbanna ma han xɔtɔnni waxatin birin. Habadan sariyan na a ra ε yixεtεne birin xa. ⁴ Haruna xa a yengi lu lenpune xɔn kɔεεn birin na naxanye dɔxi lenpu dɔxɔ se xεma daxin fari Alatala yεtagi.”

⁵ “Murutu fujin tongo i yi buru fu nun firin nafala. Burune keden kedenna birin binyen xa kilo sennin li. ⁶ I xa e dɔxɔ yelan firin nin xema tabanla fari Alatala yetagi, sennin sennin ye ma. ⁷ I xa wusulan fajin sa burune birin fari, naxan nalima Alatala ma tɛɛn na burun jɔxɔn na jɔxɔ lu seen na Ala xɔn. ⁸ Buruni itoe xa dɔxɔ Alatala yetagi Matabu Lɔxɔn birin yi. Habadan layirin na a ra Isirayila kaane xa. ⁹ Burune xa raxete Haruna nun a diine ma, e yi e don yire sarijanxini. Amasɔtɔ se sarijanxin na a ra na saraxane ye, naxanye ralima Alatala ma tɛɛn na, naxanye so saraxaraline yii. Habadan sariyan na a ra.”

Ala rayelefun nun gbalona

¹⁰ Lɔxɔna nde muxuna nde yi mini Isirayila kaane ye, a nga Isirayila kaa, a baba Misiran kaa. Na kanna nun Isirayila kaana nde yi yenge yamaan daaxadeni. ¹¹ Isirayila jaxanla diin yi Ala xinla rayelefu, a yi a konbi. A nga yi xili nen Selomiti, Dibiri a dii temena Dan bɔnsɔnni. Mafuren e yi a xali Musa fema. ¹² E yi a ramara a fajin na han Alatala yetɛɛn yi a fe yeba e xa.

¹³ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁴ “Naxan konbin tixi, na ramini yamaan daaxaden fari ma. Naxanye birin a xuiin mexi, ne birin xa e yiine ti a xunna ma, yamaan birin yi a magɔlɔn han a faxa. ¹⁵ I xa a fala Isirayila kaane xa iki, i naxa, ‘Naxan na Ala konbi, a lan a yi a yulubin goronna tongo. ¹⁶ Naxan na Alatala xinla rayelefu, na xa faxa, yamaan birin xa a magɔlɔn. Xa a findi xɔjen na hanma Isirayila kaana, a na Alatala xinla rayelefu, a faxama nen. ¹⁷ Naxan na muxuna nde faxa, e xa

na kanna faxa. ¹⁸ Naxan na muxuna nde a suben faxa, a lan a yi a joxon so a yii. Niin joxon xa fi niin na. ¹⁹ Naxan na a boden maxolo, a fan xa maxolo na kiini. ²⁰ Maxolon joxon nan maxolon na, yeen joxon nan yeen na, jinna joxon nan jinna ra. A xa maxolo alo a a ligaxi boden na kii naxan yi. ²¹ Naxan na suben faxa a lan a yi a joxon fi, koni naxan na muxun faxa a lan a yi faxa. ²² Sariya kedenna na a ra e birin xa, xajena hanma Isirayila kaana. Alatala nan n tan na, e Ala.’ ”

²³ Musa yi falan ti Isirayila kaane xa. Xemenn naxan konbin tixi, e yi na xali yamaan daaxaden fari ma, e yi a magolon, a faxa. Isirayila kaane yi a liga alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

25

Matabu jena

Sariyane 15.1-11

¹ Alatala yi a fala Musa xa Sinayi geyaan fari, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “E na so na boxoni n naxan soma e yii, boxon yeteen xa a matabu Alatala xinli. ³ E noe e xene biye nen jee sennin, e manpa bili nakone wali, e yi e bogine malan. ⁴ Koni jee solofereden findin matabu jeen nan na Alatala xinli. E nama e xene bi hanma e yi e manpa bili nakone wali. ⁵ Sansi bogin naxanye na soli e yete ma, i tan nama e malan i yete xa. I tan nama manpa tonson maxine malan naxanye bogixi e yete ma. Amasoto matabu jeen na ra boxon xa. ⁶ Koni boxon na naxan namini matabu jeen kui, e birin xa na don, i tan, i ya konyi xemena, i ya konyi gilena, i ya walikena, xajen naxan luma

i konni, ⁷ e nun i ya xuruseene, e nun hali burunna suben naxanye i ya bɔxɔni. Bɔxɔn na naxan namini, na birin nɔɛ donjɛ nɛn.”

Xɔrɔya jɛɛna

⁸ “Ɛ xa matabu jɛɛ solofere tɛngɛ, jɛɛ solofere dɔxɔ solofere, alogo matabu jɛɛ soloferene xa lan jɛɛ tonge naanin e nun solomanaaninna ma. ⁹ Kike solofereden xii fudeni, Ala Solona Lɔxɔna, ɛ xa xɔtane fe yamanan birin yi. ¹⁰ Ɛ jɛɛ tonge suulunden nasarijanma nɛn, ɛ yi a rali yiren birin yi a yamanan muxune birin bata xɔrɔya. Xɔrɔya Jɛɛn na a ra ɛ xa, ɛ birin yi xɛtɛ ɛ denbayana bɔxɔn ma ɛ bɔnsɔnne yi. ¹¹ Jɛɛ tonge suulunden findima Xɔrɔya Jɛɛn nan na ɛ xa. Ɛ nama ɛ xɛɛne bi, ɛ nama sansi bogine malan naxanye solima e yetɛ ma. Ɛ nama manpa bogi tɔnsɔnne malan naxanye bogima e yetɛ ma. ¹² Amasɔtɔ Xɔrɔya Jɛɛn nan na ra. A sarijan ɛ xa. Ɛ na donseen naxan to xɛɛne ma, ɛ xa na don.”

¹³ “Na Xɔrɔya Jɛɛna, birin xa xɛtɛ a gbee bɔxɔn ma. ¹⁴ Xa ɛ bɔxɔna nde mati hanma ɛ a sara muxuna nde ma, ɛ nama jaxu ɛ bode ra. ¹⁵ I a saren naxan soma i kon kaan yii, na xa lan na jɛɛne yatɛn ma naxan luxi benun Xɔrɔya Jɛɛn xa a li. A xa a saren nasuxu i yii naxan lanjɛ se xaba waxatine yatɛn ma naxanye luxi. ¹⁶ Xa jɛɛ wuyaxi luxi, a saren xa mate na kiini. Xa jɛɛ dando nan luxi a xa a saren magodo. Amasɔtɔ a mi bɔxɔn matima, fɔ se xaba waxatine. ¹⁷ Ɛ nama jaxu ɛ bode ra, koni ɛ xa gaxu ɛ Ala yɛɛ ra. Alatala nan n tan na, ɛ Ala.”

18 “Ɛ xa n ma tɔnne nun sariyane suxu. Nayi, ɛ luma nɛn yamanani bɔɲɛ xunbenli. 19 Bɔxɔn yi bogi seene fi, ɛ yi ɛ dɛge han ɛ lugo, ɛ lu bɔɲɛ xunbenli. 20 Waxatina nde ɛ a falama nɛn, ɛ naxa, ‘En nanse donma ɲɛɛ soloferedeni, xa en mi xɛɛn bi, en mi seen xaba?’ 21 N barakan sama nɛn ɛ feene yi ɲɛɛ senninden, alogo ɛ se xabaxin xa ɛ makone birin fan han ɲɛɛ saxan. 22 ɲɛɛ solo-masɛxɛdeni, ɛ nɛma ɛ xɛɛne bima, ɛ donse ramaxin nan donma. Ɛ luma a donɲɛ nɛn han ɲɛɛn solomanaaninden se xaba waxatini.”

23 “Ɛ nama bɔxɔn mati habadanni mumɛ, amasɔtɔ n tan nan gbee bɔxɔn na. Ɛ tan luxi nɛn alo xɔɲɛn naxanye yigiyaxi n konni. 24 Nanara, ɛ na yamanan sɔtɔ, ɛ xa sariyan dɔxɔ alogo bɔxɔ matixin xa xunba.”

25 “Xa i ngaxakedenna findi yiigelitɔɔn na, a yi a bɔxɔna nde mati, a bari bodena nde xa fa a bɔxɔ matixin xunba. 26 Xa a bari bode mi na naxan daxa a a xunba, xa a tan yetɛɛn bata a xunba fɛɛn sɔtɔ, 27 a xa ɲɛɛne yatɛ keli a saran ma, a yi na ɲɔxɔn naxɛtɛ a sara muxun ma. Na xanbi, a nɔɛ xɛtɛ nɛn a bɔxɔni. 28 Koni, xa a mi a ɲɔxɔ raxɛtɛ se sɔtɔ, bɔxɔn xa lu a sara muxun yii han Xɔɔya ɲɛɛna. Na waxatini a kari singen mɔn xa xɛtɛ a bɔxɔni. 29 Xa muxuna nde a banxin mati taa gbeeni yinna soxi naxan ma, a nɔɛ a xunbɛ nɛn han ɲɛɛ keden a sara xanbini. 30 Koni xa banxin mi xunba benun ɲɛɛ keden, a luma nɛn a sara muxun gbeeyani sɔnɔn e nun a yixɛtene. A mi a raxɛtɛma Xɔɔya ɲɛɛni. 31 Koni banxin naxanye taa xunxurine yi naxanye mi rabilinxi yinna ra, ne luma nɛn alo bɔxɔna. E nɔɛ xunbɛ nɛn, e mɔn yi raxɛtɛ e kari singen ma

Xɔɔya Neeni.”

³² “Lewi bɔnsɔnna taane kui, Lewine nɔe e banx-ine xunbe nen waxatin birin. ³³ Naxan na Lewi kaana nde a banxin sara, a minima nen banxi saraxin nun na taani Xɔɔya Neeni. Amasɔto banxin naxanye Lewi taane yi, ne findixi Lewine nan gbansan gbee ra Isirayila yamanani. ³⁴ Koni xeen naxanye e taane rabilinni, ne mi lan e mati, amasɔto Lewine nan gbee e ra habadan!”

Donla feen sariyane

³⁵ “Xa i ngaxakedenna findi yigelitɔn na, naxan dɔxi i fema, feren mi fa a yii a balo, i lan i yi a maso i ra alo xɔɔena alogo a xa lu i fema. ³⁶ I nama tɔnɔ yo maxɔdin a ma koni i xa gaxu i ya Ala yee ra, i ngaxakedenna yi lu i fema. ³⁷ Xa i a doli gbetini, i nama tɔnɔ sa a fari. Xa i donseen mati a ma, i nama tɔnɔn sɔto a xɔn.”

³⁸ “Alatala nan n tan na, ε Ala, naxan ε raminixi Misiran bɔxɔni alogo n xa Kanan bɔxɔn so ε yii, n yi findi ε Ala ra.”

Muxun xunba sariyana fe

³⁹ “Xa muxuna nde findi yigelitɔn na i dexɔn, a yi a yete mati i ma, i nama a ti konyi wanla ra. ⁴⁰ A xa masuxu i konni alo walikena hanma xɔɔena. A xa lu i ya wanla ra han Xɔɔya Neena. ⁴¹ Na waxatini, e nun a diine yi xɔɔya, a yi xete a xabilani, e nun a benbane bɔxɔni. ⁴² Amasɔto n ma walikene nan Isirayila kaane ra, n naxanye raminixi Misiran yamanani. E nama mati konyiyani. ⁴³ I nama e paxankata, fɔ i xa gaxu i ya Ala yee ra.”

⁴⁴ “Xa ε konyi xemɛn hanma konyi gilɛn sara, a xa keli siya gbetene ye naxanye ε rabilinxi. ⁴⁵ ε

mɔn nɔe xɔɾɛna ndee sare nen naxanye dɔxi e ye, e nun e xabilan muxuna nde naxanye barixi e yamanani. E yi findi e gbeen na. ⁴⁶ E mɔn nɔe e luye e diine yii nen e keen na, alogo e xa lu konyiyani habadan. Koni e ngaxakedenne, Isirayila kaane, e tan sese nama nɔɔn sɔtɔ a ngaxakedenna xun na, a a naxankata.”

⁴⁷ “Xa xɔɾɛn findi nafulu kannu ra naxan dɔxi e konni, e ngaxakedenna nde yi findi yigelitɔɔn na, a a yete mati xɔɾɛn ma, hanma xɔɾɛn xabila muxu gbete ma, ⁴⁸ a nɔe xunbe nen a mati xanbini. A ngaxakedenna nde nɔe a xunbe nen, ⁴⁹ hanma a sɔxɔna, hanma a dunbode, hanma a bari bodena nde a xabilani, na nɔe a lige nen. A tan yeteen nɔe a yete xunbe nen, xa a feren sɔtɔ. ⁵⁰ Nayi, e nun a sara muxun xa jeeene yate keli a sara jeen ma han Xɔɾɔya Jeeena. A xa a jɔxɔn fi alo walikeen nɔe saranna yaten naxan sote na jeeene bun. ⁵¹ Jeeen dɔnxɛn naxanye luxi, xa ne mɔn gbo, a xa ne xasabin gbetin naxete nafulu kannu ma a xunba saren na. ⁵² Jeeen naxanye luxi benun Xɔɾɔya Jeeen yi a li, xa ne mi fa gbo, a xa na fan xasabin gbetin naxete a xunba saren na. ⁵³ A yisuxuma nen a kannu konni alo walikeen naxan sare fixi, a nama a naxankata. ⁵⁴ Xa a mi xunba na kii yo yi, e nun a diine xa xɔɾɔya Xɔɾɔya Jeeeni. ⁵⁵ Amasɔtɔ n ma walikene nan Isirayila kaane ra. N gbee walikene nan e ra, n naxanye ramixi Misiran bɔxɔni. Alatala nan n tan na, e Ala.”

Barakan nun dangana
Sariyane 7.12-24 nun 28.1-14

¹ “E nama suxurene rafala. E nama alana nde sawuran nafala. E nama γεμεν δαχω, ε yi a batu. E nama γεμε masolixin ti ε yamanani ε yi a batu. Amasωτω Alatala nan n tan na, ε Ala.”

² “E xa n ma Matabu Λαχωνε suxu, ε yi n ma yire sarijanxin binya. Alatala nan n tan na.”

³ “Xa ε n ma tōnne nun yamarine suxu, ⁴ n tulen nafama nen ε ma a waxatini, βαχον yi balon fi, wudine yi bogi xεene ma. ⁵ Se βονβω waxatin buma nen han bogise bolon waxatina. Bogi seene yi lu bolonηε han xεε bi waxatina. E δεγμα nen han ε lugo, ε yi lu ε βαχονι βονε xunbenli. ⁶ N tinma nen yamanan yi lu herini. E na ε sa, sese mi ε tωρε. N burunna sube xαηene bama nen ε yamanani, yengεν mi soε ε konni. ⁷ E ε yaxune kedima nen, e yi bira ε bun yengeni. ⁸ E tan muxu suulun fama nen ε yaxun muxu kemε kedideni. E tan muxu kemε yi ε yaxun wuli fu kedi. E yaxune birama nen ε bun yengeni. ⁹ N fanma nen ε ra. N yi dii wuyaxi fi ε ma, ε wuya ayi. N na n ma layirin nakamalima nen en tagi. ¹⁰ E yala malo ramaraxine donma nen han malo xaba waxatin mōn yi a li, ε yi a fonna δονxen woli ayi alogo a nenεn xa ramara. ¹¹ N luma nen ε ye, n mi n me ε ra mumε! ¹² N na n masiga tima nen ε tagi, n findi ε Ala ra. E yi findi n ma yamaan na. ¹³ Alatala nan n tan na, ε Ala, naxan ε ramini Misiran βαχονι alogo ε xa ba Misiran kaane yii. N Misiran konyiyaan goronna ba nen ε ma, alogo ε xa nō sigan tiye xunna kenli.”

Sariyane 28.15-68

14 “Koni, xa ε mi n xuiin name, ε yamarini itoe birin suxu, 15 xa ε n ma tōnne kala, ε yi ε me n ma sariyane ra, ε mi n ma yamarine birin liga, ε n ma layirin kala, 16 nayi, n ni ito nan ligama ε ra: N yihadin nagodoma nen ε ma, e nun fitina furene nun fati mawolonna, naxanye ε yeene kalama, e yi ε niin ba. E sansine sima fuuni bayo ε yaxune nan e donma. 17 N kelima nen ε xili ma, alogo ε yaxune xa ε nō. Naxanye ε rapaxuxi, ne yi nōn sōtō ε xun na. E ε giye hali muxu yo mi ε fōxō ra.”

18 “Na birin xanbi ra, xa ε mi n xuiin name, n na ε yulubine saranma ε ra nen dōxōna ma solofere. 19 N yi ε wason kala, n yi kuyeni xara alo wurena, e nun bōxōna alo sulana. 20 E senben yi jan fuuni, bayo ε bōxōn mi bogi seene fiye, yamanan wudine mi bogima.”

21 “Xa ε murute n ma, ε tondi n xuiin name, n na ε tōrōne rawuyama ayi nen dōxō solofere naxan lanxi ε yulubine ma. 22 N burunna subene rafama nen ε xili ma naxanye ε diine faxama, e yi ε xuruseene raxōri. E yi ε xurunje ayi han ε kirane yi yigeli.”

23 “Xa hali na birin ε mi xuru n ma, ε lu murutēxi n ma, 24 n yeteen kelima nen ε xili ma, n mōn yi ε tōrōne rawuya ayi dōxō solofere. 25 N yengen nakelima nen ε tan xili ma, n yi ε yulubine saran ε ra n ma layirin kala feen na. E na ε luxun ε taa ratangaxine yi, n fitina furen nafama nen, ε yi lu ε yaxune yiini. 26 N yi ε kuma donseen na, naxalan fu yamaan birin ma burun ganma nen buru gande kedenni, e yi ε buruni taxun ligase xurudin na, ε yi a don koni ε mi lugo.”

27 “Xa hali na birin, ε mi n xuiin name, ε yi lu murutεxi n ma, 28 nayi, n kelima nεn ε xili ma, n yi ε yulubine saran ε ra dεxεna ma solofere. 29 Ε ε diine suben donma nεn. 30 N yi ε taan kidene kala, n yi ε wusulan gandene rabira. 31 N yi ε taane findi xεrinxεrinna ra, ε yire sarijanxine yi raxεri. Nayi, ε saraxane mi fa rafanma n ma. 32 N na ε yamanan kalama nεn. Ε yaxune na fa dεxεdeni ε konne yi, e kabεma nεn a kalaxin ma. 33 N na ε raxuyama ayi nεn yamananε yi, n yi bira ε fεxε ra silanfanna ra, n yi ε sagatan.* Ε yamanani gelima nεn, a yi findi taa xεnne ra.”

34 “Nayi, ε nεma ε yaxune yii e konni waxatin naxan yi, ε yamanani genla yi lu, ε bεxεn luma nεn matabuni, matabu waxatine jεxεn na ε mi naxanye suxu. 35 A nεma rabεpinxi, a matabun sεtεma nεn, ε mi tin naxanye ma ε yi dεxi a yi waxatin naxan yi. 36 Naxanye na lu e nii ra ε ye, n na e tunnaxεbma e ma nεn e yaxune yamanani, han e yi e gi jεxεnden gbansanna bira xuiin bun alo silanfanna, e bira hali muxε mi e fεxε ra. 37 E birama nεn e bode fari alo e nεma e giye silanfanna bun, anu muxu yo mi e fεxε ra. Ε mi nεε tiye ε yaxune yeε ra. 38 Ε faxama nεn siya gbεtεne tagi, ε yaxune yamanan yi ε don. 39 Naxanye na lu ε tan ye, ne doyenma nεn han e faxa e yaxune yamananε yi e tan nun e benbane hakεne fe ra.”

40 “Koni e na e ti e hakεne ra e nun e benbane gbeene nun e tinxintareyaan nun e murutεna, 41 feen naxanye a ligaxi, n yi keli e xili ma, n yi e rasiga e yaxune yamanani, nayi e Ala kolontare

* 26:33: Silanfanna: Sofane yengεso dεgεmana.

bɔɲɛne na xuru, e yi e hakene yanginna fi, ⁴² n na n mirima nɛn layirina feen ma nxu nun Yaxuba tagi, e nun nxu nun Isiyaga, e nun nxu nun Iburahima, n yi n miri yamanana fe ma. ⁴³ Koni, fɔ yamanan nabeɲinxin xa lu singe, a yi a matabu e mi na waxatin naxan yi. E e hakene yanginna fima nɛn amasɔtɔ e bata e mɛ n ma sariyane nun tɔnne ra. ⁴⁴ Koni, hali e lu e yaxune yamanani, n mi e rabeɲɲɛ han e yi raxɔri, n yi n ma layirin kala. Amasɔtɔ Alatala nan n tan na, e Ala. ⁴⁵ N na n mirima nɛn n ma layirin ma, naxan nxu nun e benbane tagi, n naxanye ramini Misiran bɔxɔni siyane yetagi, alogo n xa findi e Ala. Alatala nan n tan na.”

⁴⁶ Alatala tɔnne nun yamarine nun sariyane nan ne ra, a naxanye falaxi Isirayila kaane xa fata Musa ra Sinayi geyaan fari.

27

Muxun naxanye fixi Ala ma

¹ Alatala yi a fala Musa xa, ² a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Xa muxuna nde bata a dɛ ti, a muxuna nde fi Alatala ma, a xunbama gbetin nan na naxan lanxi a yatɛn ma. ³ Xa xɛmɛn na a ra naxan barin bata ɲɛɛ mɔxɔɲɛ ti han ɲɛɛ tonge sennin, i xa a saren yate gbeti gbanan tonge suulun na, gbeti gbananna naxanye rawalima yire sariɲanxini. ⁴ Xa ɲaxanla na a ra, gbeti gbanan tonge saxan. ⁵ Dii xɛmɛn naxan barin bata ɲɛɛ suulun ti han ɲɛɛ mɔxɔɲɛ, na lanma gbeti gbanan mɔxɔɲɛ nan ma. Dii tɛmɛna, gbeti gbanan fu. ⁶ Dii xɛmɛn naxan barin bata kike kedenna ti han ɲɛɛ suulun, na lanma gbeti gbanan suulun nan ma.

Dii temena, gbeti gbanan saxan. ⁷ Xemen naxan bata dangu jee tonge senninna ra, na lanma gbeti gbanan fu nun suulun ma. Naxanla, gbeti gbanan fu. ⁸ Naxan bata a de ti, xa yiigelitoon na a ra, a mi noe na gbetin yaten fiye, a lan a yi na muxun xali saraxaraliin fema. Na noe gbetin xasabina nde fale nen a noe naxan fiye.”

⁹ “Xa muxuna nde bata a de ti xurusena fe ra naxan noe be saraxan na Alatala xa, na xuruse sifan na fi Alatala ma, a bata rasarijan. ¹⁰ A mi masare gbete ra. A fajan mi masare a kobin na, a kobin mi masare a fajan na. Xa a kanna xuruseen masara gbete ra, e firinna birin bata rasarijan. ¹¹ Xa suben na a ra naxan haramuxi, naxan mi be saraxan na Alatala xa, a xa xali saraxaraliin fema. ¹² Saraxaraliin xa a saren fala, xa suben fan, hanma a mi fan. A na saren naxan fala, a bata lu na ma. ¹³ Xa a kanna waxi suben xunba feni, a xa a joxon fi a yi yaganna doxona ma firin sa a fari.”

¹⁴ “Xa muxuna nde a banxin fi Alatala ma, saraxaraliin xa a saren fala, xa a fan hanma a mi fan. A na naxan fala, a bata lu na ma. ¹⁵ Xa a kanna waxi a xunba feni, a xa a joxon fi a yi yaganna doxona ma firin sa a fari. Banxin yi xete a kanna ma.”

¹⁶ “Xa muxuna nde a xeen fi Alatala ma, a saren xa fala fata sansiin yaten na naxan xuye a ma. Malo benbeli gbee saxan xuye boxon naxan ma, na lanma gbeti gbanan tonge suulun nan ma. ¹⁷ Xa xeen fixi Xoroya Jeen nin, a saren luma na kii nin. ¹⁸ Xa xeen fixi Xoroya Jeen xanbin nin, saraxaraliin xa jeene yate naxan luxi benun Xoroya Jee famatona, a yi nde ba xeen saren na. ¹⁹ Xa xee

kanna waxi a xunba feni, a xa a ɲɔxɔn fi, a yi yaganna dɔxɔɲa ma firin sa a fari, xeen yi xete a kanna ma. ²⁰ Xa a mi xeen xunba, a yi a mati muxu gbete ma, a mi fa nɔe a xunbe. ²¹ Xeen na yeba Xɔɔya ɲeeni, a bata rasariɲan, a so Alatala yii kiseen na habadan! A findima saraxaraline gbeen nan na. ²² Xa muxuna nde xeen fi Alatala ma a naxan saraxi, naxan mi yi a keeni, ²³ saraxaraliin xa a saren fala fata ɲeene yatɛn na naxanye luxi benun Xɔɔya ɲeena. Na kanna xa a saren fi na lɔxɔ yeteni. A sariɲan Alatala yetagi. ²⁴ Xeen naxetema a kari singen ma nen Xɔɔya ɲeeni, a sara naxan ma, naxan gbee yi a ra nun. ²⁵ Na sarene birin falama nen fata yire sariɲanxin gbeti gbananna ra, naxan lanxi garamu fu ma.”

²⁶ “Muxu yo nama a xuruse dii singen fi Alatala ma na kiini, amasɔɔ Alatala nan gbee dii singene birin na hali ba na feen na. ɲinge ba, yeɣee ba, Alatala nan gbee e birin na. ²⁷ Xa a findi sube haramuxin dii singen na, a kanna nɔe a xunbe nen. A xa a ɲɔxɔn fi, a yi yaganna dɔxɔɲa ma firin sa a fari. Xa a mi a xunba, a xa a mati a sare falaxin na.”

²⁸ “Koni, muxun na sese fi Alatala ma habadanni, muxu ba, xuruse ba, a kee xeen ba, na sese mi sare, a mi xunbe. Naxan yo na fi a ma habadanni, na bata sariɲan a xa fefe. ²⁹ Hali a findi muxun na naxan fixi Ala ma habadanni, a mi nɔe xunbe, e xa a faxa.”

³⁰ “Alatala nan gbee bɔxɔn bogiseene birin yaganna ra. A na keli xeen ma hanma langan kui, a sariɲan Alatala yetagi. ³¹ Xa muxuna nde waxi a yaganna yirena nde xunba feni, fɔ a xa a ɲɔxɔn

fi, a yi na yiren yaganna dɔxɔɔa ma firin sa a fari.
³² Alatala nan gbee xuruseene birin yaganna ra, a xurin nun a xungbena. Xuruseene na yatε, Alatala nan gbee e fudene ra. ³³ Xuruseene mi yεbama a fajin nun a kobin na. Xuruseen nama masara gbεε ra. Xa a na liga e firinna birin nasariɲanma nεn, e mi nɔε xunbε.”

³⁴ Alatala na yamarine nan so Musa yii Isirayila kaane xa Sinayi geyaan fari.

Kisin Kiraan Kitabuna

The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.

La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012

Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de la Bible. Cette création est mise à disposition selon le Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas de Modification 3.0 Unported disponible en ligne

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou par courrier postal à Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78